

“๖ ท้าว ๗ ยุทธศาสตร์”

ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ประจำปี ๒๕๕๖

ANNUAL
REPORT
2013

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

“๖ ท้าว ๗ ยุทธศาสตร์” ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ประจำปี ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

“๖ ก้าว ๗ ยุทธศาสตร์”

ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ประจำปี ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓๗๐.๐๒๕

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส ๖๙๑ ๗

“๖ ก้าว ๗ ยุทธศาสตร์” ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖
กรุงเทพฯ : ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด, ๒๕๕๖.

๑๒๐ หน้า

ISBN 978-616-270-039-2

๑. รายงานประจำปี ๒. ชื่อเรื่อง

“๖ ก้าว ๗ ยุทธศาสตร์”

ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน

ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ ๑๐/๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่ ๑

เมษายน ๒๕๕๖

จำนวน

๒,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์และเผยแพร่

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๘-๗๑๒๓ ต่อ ๑๔๒๙

โทรสาร ๐-๒๖๖๘-๗๙๗๕

Website : <http://www.onec.go.th>

ผู้พิมพ์

บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด

๗๔๕ ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๗๑๐๑-๔

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๗๑๐๕

e-mail:stsumitra_century www.21century.co.th

สารบัญ

หน้า

ถ้อยแถลงจากผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน
ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖

- เป้าหมายสูงสุด... การศึกษาชาติ
 - การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ๓
 - ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ๙
 - แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ๒๗
 - กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) ๒๙
 - กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๔๓
 - การประเมินผลการศึกษาชาติ ๔๙
 - คุณธรรม จริยธรรม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๕๕
 - องค์ความรู้...กฎหมายการศึกษา ๕๗
- สกศ. กับการเชื่อมต่อองค์การนานาชาติ
 - ความร่วมมือจากองค์การนานาชาติ ๖๓
 - องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ๖๓
 - องค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ
(Organization for Economic Cooperation and Development) ๗๒
 - สถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษาของประเทศไทยกับนานาชาติ ๗๓
- ก้าวต่อไป... ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
 - การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๗๗
 - ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย. สู่คาราวานหนังสือเด็ก ๘๕
- สัมพันธภาพ...สู่การพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน
 - มิติการพัฒนาองค์การ ๙๑
 - วัฒนธรรมและการแบ่งปันสู่สังคม ๑๐๓
- คณะผู้จัดทำ

ก้อยแกลง

จากเลขานุการสภาการศึกษา

การดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในรอบ ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ ๒๕๕๖ (ตุลาคม ๒๕๕๕ – มีนาคม ๒๕๕๖) มีความก้าวหน้าและประจักษ์ผลการดำเนินงาน ตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน อันได้แก่ ๑) การจัดทำนโยบาย แผนการศึกษาของประเทศ ๒) การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยทางการศึกษา ๓) การจัดทำข้อมูลสถิติและตัวชี้วัด และ ๔) การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา รวมทั้งภารกิจในด้านการจัดทำองค์ความรู้และงานวิจัย ที่ได้รวบรวมนำเสนอไว้ใน “๖ ก้าว ๗ ยุทธศาสตร์” ผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปี ๒๕๕๖ เล่มนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสภาการศึกษา และคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๑๒ คณะ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาทุกท่าน ในการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษาครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ และการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาได้ครบทุกคณะในช่วงระยะเวลา ๖ เดือนที่ผ่านมา และได้รายงานผลการดำเนินงานของกรรมการสภาการศึกษา และอนุกรรมการสภาการศึกษา ไว้ในรายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน เล่มนี้แล้ว

สำหรับการบริหารงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพตามนโยบาย และข้อสั่งการ นอกจากนี้ ยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับ ด้วยความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจของผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ และความมุ่งมั่นของบุคลากรทุกระดับ ทุกคนในสังกัด เชื่อมมั่นว่าในอีก ๖ เดือนข้างหน้าของปีงบประมาณ ๒๕๕๖ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน เล่มที่ ๒ เพื่อรวบรวมและนำเสนอภารกิจที่ได้ดำเนินการตลอดปี เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจได้ทราบต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอขอบคุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการสภาการศึกษา กรรมการสภาการศึกษา ประธานอนุกรรมการสภาการศึกษา อนุกรรมการสภาการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สนับสนุน ให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นในการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

ขอชื่นชมและขอขอบคุณ ผู้บริหาร เพื่อนข้าราชการ สื่อมวลชนและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์

เลขาธิการสภาการศึกษา

ถ้อยแถลง จากรองเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจสำคัญและยิ่งใหญ่ นอกเหนือจากการจัดทำนโยบายและการประเมินผล การจัดการศึกษา คือ การดำเนินงานวิจัย การส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษา การจัดทำข้อมูลสถิติทางการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ด้านการต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำนโยบายการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ซึ่งควรได้รับการยกระดับ ให้ทัดเทียมกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคอาเซียนและระดับโลก

จากภารกิจดังกล่าวที่ดิฉันได้รับมอบหมายให้กำกับ ดูแล รวมทั้ง ส่งเสริมและผลักดันให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดระยะเวลา ๖ เดือนที่ผ่านมา ดิฉันได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการทำงาน ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจอย่างเต็มที่ จนงานหลายชิ้นสำเร็จไปได้ด้วยดี ดังเช่น งานพัฒนารอบและ ทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตาม นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล งานสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษาของประเทศไทย และงาน ความร่วมมือกับองค์การนานาชาติ นอกจากนี้ ยังมีข้าราชการอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำหน้าที่ติดตาม ประสาน การทำงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้ดำเนินงานตามกรอบคำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณในความร่วมมือของข้าราชการและบุคลากรของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ก้อยแกลง

จากรองเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะที่เป็นองค์กรหลัก ด้านการพัฒนานโยบาย และวางแผนการศึกษาของชาติ รวมถึงการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา โดยมีกรรมการ สภาการศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานฯ และเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการฯ เป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการ ศึกษาของประเทศ การปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (ครั้งที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและนานาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป การจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย แผนพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา เป็นต้น รวมถึงการติดตาม และประเมินผลการศึกษาของประเทศ การดำเนินงานหลายเรื่องได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะ รัฐมนตรีแล้ว หลายเรื่องอยู่ระหว่างนำเสนอต่อกรรมการสภาการศึกษา เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

การดำเนินงานดังกล่าวสำเร็จลงได้ นอกจากจะได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแล้ว ที่สำคัญก็เพราะได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ข้าราชการ และลูกจ้าง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ได้ทุ่มเทกำลังสติปัญญา ความมุ่งมั่น อุตสาหะ เพื่อให้งาน ที่รับผิดชอบสำเร็จผลตามเป้าหมาย ดิฉันขอขอบคุณผู้บริหาร ข้าราชการ และลูกจ้างของ สกศ.ทุกท่าน และขอให้ช่วยกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ในฐานะองค์กรผู้นำด้านนโยบาย และแผนการศึกษาของชาติ ในอีก ๖ เดือนข้างหน้าให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

(นางสุทศรี วงษ์สมาน)

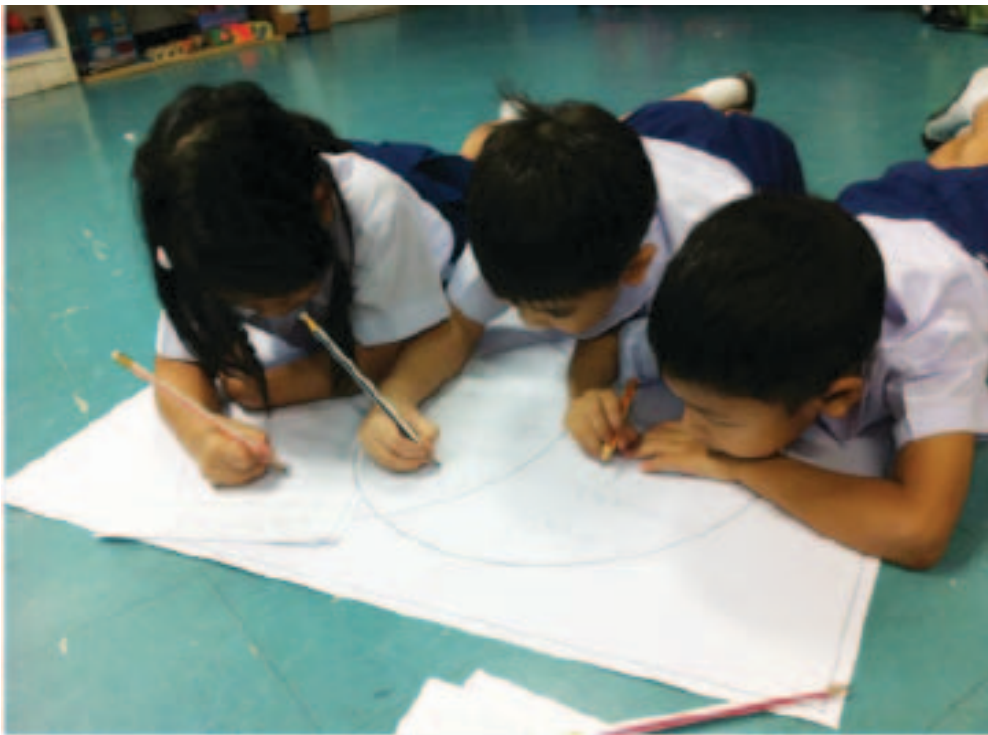
รองเลขาธิการสภาการศึกษา

มุมมองใหม่...สกศ....

ผลการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน

- เป้าหมายสูงสุด... การศึกษาชาติ
- สกศ. กับการเชื่อมต่อองค์การนานาชาติ
- ก้าวต่อไป...ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
- สัมพันธภาพ...สู่การพัฒนางานองค์การอย่างยั่งยืน

เป้าหมายสูงสุด...การศึกษาชาติ

- การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา
- ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘
- แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)
- กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- การประเมินผลการศึกษาชาติ
- คุณธรรม จริยธรรม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
- องค์ความรู้...กฎหมายการศึกษา

การเรียนรู้ เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา

การพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) มีหลักการสำคัญคือ เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและพัฒนาเต็มศักยภาพ เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ความสำเร็จที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดและความเชื่อที่กล่าวว่า ทุกคนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองตามกรอบความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละคน ดังนั้น มูลนิธิศึกษาพัฒนาร่วมกับคณาจารย์จาก Massachusetts Institute of Technology ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้ดำเนินการโครงการประกาศนียบัตรแห่งปัญญา หรือ The Candle Light Project มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทย ด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎี Constructionism ในการเรียนรู้ตามบริบทต่างๆ

ในการทำงานเดียวกัน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ของคนไทยตามแนวทางข้างต้น จึงได้ร่วมกับมูลนิธิศึกษาพัฒนาจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑ (The 1st Thailand Constructionism Symposium 2013) ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยตามแนวคิด Constructionism รวมทั้งสกัดบทเรียนจากการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญ ทั้งด้านหลักการ นโยบายและข้อปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับมิติต่างๆ จาก ๓ ส่วนหลัก ได้แก่

๑. การเรียนรู้ของประชาชนในชุมชนชนบท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (Village that learns)

๒. การเรียนรู้ภายในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (School that learns)

๓. การเรียนรู้ในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพพนักงานให้มีความสามารถในการเรียนรู้และแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (Industry that learns)

การดำเนินงานใน ๓ ส่วนหลักจาก ๑๓ กรณีศึกษา ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Constructionism เพื่อการแก้ไขปัญหา การปลูกฝังวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรผ่านการพัฒนาศักยภาพคนด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิ การเรียนรู้ในรูปแบบของ Project - based Learning, Work - based Learning ที่บูรณาการเชื่อมโยงสาระ

การเรียนรู้กับบริบทสภาพแวดล้อมสังคม ชุมชน ทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ดีขึ้น ประชาชนในชนบทเกิดทักษะการเรียนรู้ มีความรู้ ความคิดวิเคราะห์ที่สามารถแก้ปัญหาของตนเองและชุมชน สำหรับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมสามารถพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีทักษะในการเรียนรู้ การสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน และผู้มีส่วนสำคัญที่สุดก็คือ ครู ผู้สอนที่ต้องทำหน้าที่เป็น facilitator กระตุ้นความคิด สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มิใช่เป็นเพียงผู้บอกหรือเล่าความรู้เท่านั้น

ความแตกต่างระหว่างโรงเรียนในระบบกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบโรงเรียนทางเลือก มีดังนี้

การจัดการเรียนรู้ โรงเรียนในระบบ ครูจะเป็นผู้ถ่ายทอด แต่แบบ Constructionism จะให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ครูมีหน้าที่สร้างบรรยากาศ หาแหล่งข้อมูลให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตัวเอง ได้เจอสถานการณ์จริง เรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning)

หลักสูตร โรงเรียนทั่วไปจะแบ่งเป็นวิชาตาม ๔ กลุ่มสาระ แต่แบบ Constructionism จะบูรณาการทุกวิชาทั้ง ๔ กลุ่มสาระ ทำเป็นโครงงานตามที่เด็กสนใจ

บทบาทครู การสอนมิได้เป็นการถ่ายโอนความรู้จากครู แต่ Constructionism จะเน้นสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้เด็กเป็นผู้นำ ซึ่งการเรียนรู้สามารถเกิดได้ทุกที่

การวัดประเมินผล เป็นการวัดผลแบบ ๓๖๐ องศา ให้เด็กประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินนักเรียน ครูประเมินครู ผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินผู้บริหาร การประเมินจะไม่ได้เน้นเฉพาะคะแนน แต่จะเน้นเรื่องของจิตใจ เช่น มีน้ำใจ มีวินัย รวมทั้งเรื่องการนำเสนอผลงานด้วย

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรคด้วยปัญญา โดยได้เป็นประธานเปิดงานและอยู่ร่วมชมนิทรรศการดังกล่าวด้วย รวมถึงมอบให้สำนักงานฯ ถอดบทเรียนกรณีศึกษาที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism มาประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการบริหารงานในบริบทที่แตกต่างกัน

การจัดประชุมครั้งนี้จะเป็นอีกก้าวหนึ่งของโอกาสสำคัญในวงการศึกษาศึกษาของประเทศไทย ที่ได้มาร่วมกันขบคิดหาทางออกว่า จะร่วมกันพัฒนาการศึกษาไทยให้มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า การสร้างบุคลากรก็คือเยาวชนที่จะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศต่อไปอย่างไร วันนี้โลกเปลี่ยนแปลงไปมีเทคโนโลยีอยู่รอบตัวเรา การเตรียมการรองรับในเรื่องของประชาคมอาเซียนในวันข้างหน้ามีทั้งโอกาสและความท้าทายที่รออยู่ สิ่งสำคัญที่จะทำให้ความท้าทายเกิดขึ้นและเป็นจริงได้ คงเป็นทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศ ไม่ว่าจะใช้งบประมาณมากมายเท่าไรก็ไม่สามารถสร้างบุคลากรได้ภายในวันเดียว เวทีนี้จึงเป็นเวทีที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และพัฒนางานการศึกษา โดยเฉพาะเยาวชนของไทย

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการสร้างพื้นฐานของเยาวชน ให้ความสำคัญในการผลิตบุคลากรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ให้เติมเต็มต่อการรองรับช่องว่างของสังคมผู้สูงอายุได้อย่างไร จะช่วยกันสร้างบุคลากรโดยเฉพาะครู ซึ่งถือว่าเป็นแม่พิมพ์ของชาติให้สามารถผลิตบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศได้อย่างไร เทคโนโลยีนับเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำอย่างไรจะดึงศักยภาพของเยาวชนออกมาได้อย่างเต็มที่โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่ในห้องเรียน การเรียนรู้นั้นมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง ขอให้เลือกที่จะนำองค์ความรู้ที่มีอยู่รอบตัวมาประกอบกับการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมและเข้าถึงแหล่งความรู้อย่างเต็มที่ จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

คำกล่าว...นายกรัฐมนตรี
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สรุปการเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยอย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนา “ศักยภาพในการเรียนรู้” ของคนไทยจากการประยุกต์ใช้ทฤษฎี Constructionism ในบริบทต่างๆ ทั้งในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในภาคการศึกษา การพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ห่างไกล และการพัฒนาศักยภาพของพนักงานที่อยู่ในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นกรณีศึกษาในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศไทยทั้งหมด ๑๓ กรณี ซึ่งนอกจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากกรณีศึกษา จากภาคชุมชน สถานศึกษาและภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแล้ว ยังเป็นโอกาสสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคนไทยที่อยู่ในทุกภาคส่วน จะได้ร่วมกันเรียนรู้จากประสบการณ์จริงของผู้ปฏิบัติงานทั้ง ๑๓ กรณีศึกษา ได้สกัดบทเรียนรู้และได้พิจารณาถึงปัจจัยสำคัญทั้งทางด้านหลักการ นโยบาย ข้อปฏิบัติในลักษณะองค์รวม ที่เชื่อมโยงมิติต่างๆ เข้าด้วยกัน และร่วมกันระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหายุทธศาสตร์ในการพัฒนาคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำเสนอกรณีศึกษาทั้งหมด ได้แก่ Village that learns คือ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนชนบทอย่างยั่งยืน School that learns คือ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ Industry that learns คือ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพพนักงานในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมให้มีความสามารถในการเรียนรู้และแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ โดยให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดงาน นอกจากนี้ ได้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษานำแนวคิดประสบการณ์ บทเรียนที่ได้จากกรณีศึกษา มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลต่อไป

คำกล่าว...รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

ในการสัมมนาดังกล่าวมีทั้งการบรรยายและปาฐกถา ดังนี้ ๑) Transformative Technologies for Innovative Learning: Moving Towards 21st Century Education โดย Prof. Paulo Blikstein จาก Stanford University ๒) From the Beginning to the Present and to the Future: Constructionism in Thailand โดย Dr. David Cavallo ผู้อำนวยการ Constructionist Learning อดีตผู้อำนวยการกลุ่ม Future Learning Group จาก MIT Media Lab และ ๓) ทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาแห่งประเทศไทยในศตวรรษที่ ๒๑ โดย นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ประธานมูลนิธิศึกษาพัฒนา และรองประธานมูลนิธิไทยคม

จากการถอดบทเรียนได้ข้อสรุปว่า การรู้จริง สามารถแก้ปัญหาได้ในสถานการณ์จริง เป็นความสามารถที่สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน และสามารถสร้างสรรค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยตระหนักว่าการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้น สามารถผลักดันให้คุณภาพชีวิตของตนเองดีขึ้น และบทเรียนที่ได้จากกรณีศึกษาทั้ง ๑๓ กรณี สำนักงานฯ จะศึกษาและถอดบทเรียนในแต่ละกรณี เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการขยายผลและเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยให้สามารถแข่งขันได้กับนานาชาติอย่างสมศักดิ์ศรีและยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาลต่อไป

ยุทธศาสตร์การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

คำ แถลงนโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีสาระสำคัญ คือ การเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท พร้อมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน การศึกษาจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ประชาชนที่เข้มแข็งและมีความรู้คือทุนที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศในแต่ละปี ปัจจุบันเราพบปัญหาด้านการศึกษาที่สำคัญในหลายประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งเรื่องคุณภาพการศึกษาและสติปัญญาของเด็ก เนื่องจากระดับการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลับลดลง อีกทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากสังคมมีความถดถอยในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากขึ้น และเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเด็นต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นโจทย์ที่ท้าทายเป็นอย่างมากสำหรับการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการผลิตกำลังคน เพื่อในอนาคตประเทศไทยจะพัฒนาสู่ความสมดุลและยั่งยืน เสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีเพียงพอในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ ๒๑ และที่สำคัญการพัฒนาคนต้องอยู่บนพื้นฐานของความใฝ่เรียนรู้ มีทักษะที่สำคัญในการประกอบอาชีพ ควบคู่กับการมีสำนึกในศีลธรรมและจริยธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักในด้านการวางแผนการศึกษาของประเทศได้ดำเนินการจัดทำโครงการ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘” ขึ้น เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ เกิดความเข้าใจต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดความซ้ำซ้อนและภาระในการทำงาน รวมทั้งให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ ให้การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยมีทิศทางที่ชัดเจน เท่าทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลก และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในภาพรวม

ในการจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศไทยในครั้งนี้ สำนักงานฯ ด้วยความร่วมมือจาก UNESCO และ OECD โดยประสานความร่วมมือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคแรก โดยองค์การ UNESCO เน้นเรื่องคุณภาพการศึกษา โอกาสทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา ส่วน OECD เน้นเรื่องการปฏิรูปครูโดยยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง การยกระดับผลสัมฤทธิ์การศึกษาและการประเมินผล

การจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการจัดการศึกษา โดยบูรณาการหลักการและแนวคิดของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) เพื่อให้เกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วน โดยมีเป้าหมายขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ ประสบการณ์ และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนของสังคมใน ๔ ภูมิภาค โดยเริ่มครั้งแรกที่กรุงเทพมหานคร ต่อด้วยภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดนครราชสีมา ภาคใต้ ณ จังหวัดภูเก็ต และภาคกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี

ร่างยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
- ๒) การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
- ๓) การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
- ๔) การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- ๕) การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

๖) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

๗) การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การศึกษาดังกล่าวประกอบด้วยมาตรการและแนวทางรองรับแต่ละยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสม สามารถนำสู่การปฏิบัติได้ โดยได้นำนโยบายของรัฐบาลผนวกกับยุทธศาสตร์ประเทศ ที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี สั่งการให้เร่งดำเนินการ มาเป็นหลักในการยกวางยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ นอกจากนี้ ยังได้ประมวลสาระสำคัญจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง มาช่วยกำหนดทิศทางของยุทธศาสตร์ฉบับนี้ด้วย

ในการประชุมทั้ง ๕ ครั้งดังกล่าว มีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมจำนวนมาก รวมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร กรรมการการศึกษา วุฒิสภา กรรมการสภาการศึกษา अनुกรรมการ สภาการศึกษา ผู้แทนองค์กรศาสนาต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน สมาคม ผู้ปกครอง ภาคเอกชน และสื่อมวลชน นอกจากนี้จะนำเสนอประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบาย ของรัฐบาลแล้ว ยังมีการรายงานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษาตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสถิติด้านการศึกษา รวมทั้งผลการดำเนินงานในการจัดการศึกษาตลอดระยะเวลา ๑ ปี ที่ผ่านมา ที่ประมวลขึ้นจากการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านคน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์เกิดขึ้นจากการรวมพลังความร่วมมือของทุกภาคส่วนมากที่สุด

จากการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ สำนักงานฯ ได้ข้อสรุปอันจะนำมาซึ่งข้อมูลในการจัดทำ “ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘” ดังนี้

• ยุทธศาสตร์การพัฒนากุณภาพการศึกษาทุกระดับ

ทุกประเภท : ควรมีการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย รวมทั้งควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไว้ในหลักสูตรด้วย ทั้งนี้ หลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการแบ่งกลุ่มสาระออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ภาษาและวัฒนธรรม ๒) คณิต - วิทยาศาสตร์ และ ๓) ทักษะชีวิต โดยเน้นให้นักเรียนมีความเข้าใจ และใช้ปัญญาในการตอบโจทย์ รู้จักวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนมีบทบาทสำคัญขึ้น แทนที่จะเป็นบทบาทของโรงเรียนกวดวิชาที่มาช่วยเติมเต็มการสอนในห้องเรียน

จากการประเมินผลพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นที่น่าพึงพอใจ แต่ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกระดับการศึกษาและควรเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งให้ความสำคัญกับหลักสูตรที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาให้มากขึ้น

- ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่ม
อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม : ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม เช่น เด็กปฐมวัย
เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส ประชากรวัยแรงงาน ผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา รวมทั้งให้ความสำคัญ
กับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตามอัธยาศัยและทักษะชีวิต และควรมี
การทบทวนเรื่องการจัดสรรงบประมาณรายหัว โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเน้น
ความเป็นธรรม เพื่อช่วยให้คนที่ขาดแคลนได้รับโอกาสมากขึ้นด้วย

• ยุทธศาสตร์การปฏิรูปครู เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง : ควบปรับภาพลักษณ์ของครูให้มีคนเก่งและคนดี มีศรัทธาในวิชาชีพมาเรียนให้มากขึ้น สร้างความมั่นคงในวิชาชีพครู เพื่อให้มีขวัญกำลังใจในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน และนำผู้ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาต่างๆ เข้ามาช่วยสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยต้องพิจารณาการเข้าสู่ระบบการเป็นครูด้วย

จากการประเมินผลพบว่า สถานศึกษาทุกประเภทขาดแคลนครูในสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนระดับอาชีวศึกษาขาดแคลนครูทั้งสายสามัญและครูช่าง วิธีการแก้ปัญหาครูขาดแคลนส่วนใหญ่เสนอว่าให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย และควรมีการติดตามประเมินผลการผลิตครูของสถาบันผลิตครูเพื่อควบคุมคุณภาพและปริมาณ ไม่ให้ผลิตครูเกินจำนวนที่ต้องการ และรัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนครู แบ่งเป็น ๓ ช่วง แรกบรรจ - ๑๐ ปี เน้นปลดหนี้สิน อายุราชการ ๑๑ - ๒๕ ปี ประเมินวิทยฐานะที่เหมาะสมกับบริบท ตั้ง “ธนาคารครูไทย” อายุราชการมากกว่า ๒๕ ปี เน้นดูแลสุขภาพครู ครอบครัว จัดตั้งโรงพยาบาลสำหรับครู

• ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ

ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ : การกำหนดสัดส่วน

นักเรียน สามัญ : อาชีพ ควรกำหนดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละต่อปี ในแต่ละสาขา โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม และควรเน้นเรื่องคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการ ทวิภาคี สหกิจศึกษามากกว่า สำหรับการเพิ่มจำนวนของสถาบันอุดมศึกษาอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีคุณภาพลดลง ทั้งนี้ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน โอกาสที่นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา มาเปิดเผยให้กว้างขวาง เพื่อให้ผู้สนใจที่จะสมัครเข้าเรียนได้ใช้ดุลพินิจก่อนการสมัครเรียน ได้มากขึ้น

สถาบันการศึกษาควรร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างจริงจัง ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การคัดเลือกนักศึกษา การวัดและประเมินผล จนถึงการรับเข้าทำงาน และปรับหลักสูตร การอาชีวศึกษาให้ง่ายและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อให้คนสนใจเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น รวมทั้งเพิ่มหลักสูตรผู้ประกอบการใหม่ การจัดหลักสูตรปริญญาตรีอาชีวศึกษา จะต้องมี ความแตกต่างจากปริญญาตรีสายสามัญ คือ เน้นการปฏิบัติมากกว่าวิชาการ และควรมีการแนะแนวสายอาชีพตั้งแต่ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในอนาคต

• ยุทธศาสตร์การพัฒนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้
ทัดเทียมกับนานาชาติ : ควรมีการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษาให้ครอบคลุมชุมชน
และครอบครัว เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกัน ให้ครูกับนักเรียนสามารถใช้ Digital Content
ในการเรียนรู้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา และควรมีหน่วยงานกลางในการควบคุม
คุณภาพสื่อดิจิทัล โดยให้อำนาจสถานศึกษาเป็นผู้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน
รวมทั้งจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูผู้สอนด้านเทคโนโลยีและวัดผลโดยอาศัยสัมฤทธิ์ผล
ของผู้เรียนเป็นหลัก

ขณะนี้ สำนักงานฯ อยู่ระหว่างการหารือถึงแนวทางการจัดทำสื่อการสอนวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการพัฒนาและจัดทำ
คู่มือฝึกอบรมครู ตลอดจนการนำเนื้อหาสาระเพื่อบรรจุในคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet)
และเชื่อมโยงเครือข่ายการจากระบบ Cloud System เพื่อส่งเสริมการใช้ ICT ให้เข้าถึงสื่อการสอน
วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ

- ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ : ควรสร้างความร่วมมือและเชื่อมโยงระบบเครือข่ายของหน่วยงานทุกระดับที่มีภารกิจด้านการวิจัยทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องมีการใช้ประโยชน์ของผลงานวิจัยทางการศึกษา รวมทั้งสร้างกลไกในการเผยแพร่งานวิจัยให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาควรสนับสนุนงานวิจัยในระดับสถานศึกษา และเน้นการปรับปรุงคุณภาพของงานวิจัยให้มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มสัดส่วนการวิจัยเพื่อชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และผลงานสร้างสรรค์ของครู โดยจัดตั้งหน่วยงานเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาที่จำเป็นและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่นในทุกระดับมหาวิทยาลัย

• ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน : ควรเน้นการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต โดยใช้ STEM Education โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ไทยติดอันดับโลก อุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ส่งเสริมไทยเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติ การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ การแพทย์ ฯลฯ และใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียนควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงการคมนาคม หรือ Connectivity รวมถึงปรับเปลี่ยนคุณลักษณะประชาคมไทยให้รักการเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ โดยควรมีการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นประชาคมโลกหรือ Global Citizenship ควบคู่กันไปด้วย

นอกจากนี้ ควรจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาที่ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ของอาเซียน
ในเชิงสร้างสรรค์และส่งเสริมสันติสุขในภูมิภาค

จากการประเมินผลพบว่า ผู้เรียน ครู และผู้บริหาร เห็นว่าควรกำหนดให้มีหลักสูตร
เกี่ยวกับอาเซียนทุกระดับการศึกษา และควรมีกิจกรรมส่งเสริมอาเซียน รวมทั้งสอนวิชาภาษาอังกฤษ
ภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ควร
สอนภาษามลายู

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก
ผู้เข้าร่วมประชุม และผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มาประมวลและสรุปผลประกอบการพิจารณา
ปรับปรุง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ให้ความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น
และนำเสนอที่ประชุมสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

บทบาทคณะจากครูด้านการศึกษา กับการถกเข้ ร่าง “ยุทธศาสตร์การศึกษา”

ประเทศไทยทุ่มเทงบประมาณเพื่อการศึกษาเป็นลำดับต้นๆ ของโลก แต่คุณภาพการศึกษาของไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงต้องย้อนกลับมาคิดว่าเด็กไทยเรียนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์หรือมีความจำเป็นหรือไม่ การศึกษาต้องสอนเรื่องการสร้างคน สร้างชาติ ต้องทำอย่างต่อเนื่องยาวนาน และไม่ควรมุ่งเน้นเรื่องเมืองมาใช้ในการศึกษา แต่ต้องช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และยินดีที่ สกศ. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ ขึ้น เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในทุกภาคส่วน อยากฝากว่าการศึกษามีหลายเรื่อง แต่ผู้ที่ได้รับการศึกษาต้องมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น คุณภาพของสมอง คือ การพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เมื่อโตขึ้นก็สามารถพัฒนาสมองด้วยการนั่งทำสมาธิ การออกกำลังกาย เป็นการพัฒนาควบคู่กับกายและใจ

เรื่องที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญคือ เรื่อง “การปฏิรูปหลักสูตร” ต้องทบทวนว่าเด็กเรียนอะไร เรียนอย่างไร เรียนทำไม ต้องรู้โครงสร้าง รัฐบาลละเอียดให้ชัดเจน เนื้อหาบางเรื่องเก่าไป เพราะโลกเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่สำคัญคือต้องรู้วิธีที่จะหาความรู้ ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ ได้แสดงออก ต้องรู้จักแลกเปลี่ยน มิใช่รับฟังเพียงอย่างเดียว การที่ครูไทยเป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียว โดยนักเรียนไม่ได้แลกเปลี่ยน นอกจากจะทำให้เด็กไม่ได้ฝึกคิดวิเคราะห์แล้ว ครูผู้สอนก็มีความรู้เท่าเดิม เพราะไม่ได้เกิดมุมมองใหม่ๆ ไม่เหมือนการสอนในต่างประเทศ ที่นักเรียนต้องอ่านหนังสือมาก่อน แล้วมาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนในห้อง ซึ่งวิธีนี้นอกจากนักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ครูก็ได้พัฒนาเพราะได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็ก ในยุคปัจจุบันจะเห็นว่าข้อมูลข่าวสารมีเป็นจำนวนมาก การค้นหาทำได้ไม่ยาก แต่สิ่งที่สำคัญคือต้องสอนให้เด็กคิดวิเคราะห์ได้ว่าควรเชื่อถือข้อมูลใด ดังนั้น นอกจากปฏิรูปหลักสูตรแล้วต้องปรับวิธีการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กรู้จักเฝ้หาความรู้และรู้จักคิดวิเคราะห์

เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกประชาธิปไตย คนเรามีความรู้ มีร่างกายแข็งแรง การมีไอคิวดีไม่เพียงพอ ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม และมีอีคิวดี คือ ต้องรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม เป็นหมู่คณะ รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมด้วย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้จากวิธีการปลูกฝังจากระบบการสอน ดังเช่นเด็กญี่ปุ่น รู้จักทำเพื่อส่วนรวม เพราะในโรงเรียนฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ เช่น ให้เด็กผลัดกันทำความสะอาดห้อง จัดโต๊ะ ตักอาหารให้เพื่อน เด็กจะมีจิตสำนึกเรื่องส่วนรวม เป็นการสอนให้รู้จักหน้าที่พลเมืองด้วยการปฏิบัติให้เป็นอุปนิสัย ปลูกฝังด้วยการกระทำ ซึ่งยุทธศาสตร์การศึกษาควรเน้นในเรื่องนี้ด้วย

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คุณภาพการศึกษา มักจะมีคนกล่าวเสมอว่า นักเรียน นักศึกษาเรียนแล้วอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ บ้างโทษครูผู้สอน บ้างโทษตำรา แท้จริงแล้วเป็นอย่างไร เรื่องของครู กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพชีวิต ความก้าวหน้า ตลอดจนภาระหนี้สินครู เรื่องใบประกอบวิชาชีพครูที่จะเปิดกว้างให้สายอาชีพอื่น เช่น วิศวกร แพทย์ สามารถเข้ามาเป็นครูได้หรือไม่ เรื่องอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทำอย่างไรจะมีอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย เมื่อจบแล้วสามารถมีงานทำได้ทันที การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรัฐได้จัดระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูง ช่วยในเรื่องของการเรียนการสอนทางไกล เรื่องของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะต้องเตรียมเด็กและประชาชนอย่างไร โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเช่น จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมในการเป็นเมืองแห่งการศึกษา ทำอย่างไรจะให้ เป็น Hub ทางด้านการศึกษาในภูมิภาค เพราะเรื่องของการศึกษาไม่ใช่กระทรวงศึกษาธิการเพียงหน่วยงานเดียวจะทำได้สำเร็จ จึงอยากได้ข้อคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อปรับปรุงให้ยุทธศาสตร์การศึกษามีความสมบูรณ์

ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์
เลขาธิการสภาการศึกษา

โลกได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพราะฉะนั้น การศึกษาจึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องตามการเปลี่ยนแปลงของโลก เจตนารมณ์ของรัฐบาลไทยที่จัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาล้วนมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน หน้าที่ของ OECD คือช่วยประเทศสมาชิกและประเทศที่สนใจสำหรับประเทศไทยแม้ไม่ได้เป็นสมาชิก แต่ได้เข้าร่วมทดสอบในการวัดผล PISA ซึ่ง OECD รับผิดชอบอยู่ และ OECD จะเข้ามาร่วมงานกับกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลไทย โดยให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในเรื่องการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไทยสูงขึ้น

Mr. Richard YELLAND
Head of Policy Advice and Implementation
Division in the Directorate for Education, OECD, Paris

วิธีการสอนของครูปัจจุบันเกือบ ๑๐๐ % สอนตามตำรา ทำให้เด็กขาดภาวะผู้นำ และเด็กยุคใหม่ควรได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง ควรจัดสรรแท็บเล็ตและอินเทอร์เน็ต ให้เด็กทุกคนได้ใช้เพื่อให้มีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ และในการสร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based society) ซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ นักเรียนจะต้องผ่านการประเมิน PISA ในระดับ ๑ ใน ๒๐ (จาก ๖๐ ประเทศ) ซึ่งตั้งเป้าไว้ว่าภายใน ๖ ปี นักเรียน นักศึกษาของเรา สามารถไปศึกษาต่อและทำงานได้ทุกประเทศในเอเชียหรือในโลก

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการเรียนรู้ก็คือ ภาระของครูที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากงานสอน จำนวน ครูไม่เพียงพอ สอนไม่ตรงกับวุฒิ ขาดทักษะทางด้านไอที นอกจากนี้ คนรุ่นใหม่ขาดจิตวิญญาณความเป็น ครู ส่วนครูเก่าก็ไม่ปรับตัว และยังพบว่าครูไทยในปัจจุบันสอนหนัก เด็กเรียนมากขึ้น ครูขาดประสิทธิภาพในการ จัดการเรียนการสอน ดังนั้น วิธีที่จะส่งเสริมการทำหน้าที่ของครูให้เกิดประสิทธิภาพก็คือ จะต้องมีการอบรม แลกเปลี่ยนและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ พัฒนาครูให้มีทักษะในด้านไอที และควรเพิ่มฝ่ายธุรการเพื่อลดภาระครู ผู้สอนลดชั่วโมงการเรียนของเด็กและการสอนของครูลง ปลดล็อกโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับการประเมินวิทยฐานะ รวมไปถึงการพัฒนาภาษาที่ ๒ และที่ ๓ เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

ในด้านการพัฒนาคุณภาพและเทคโนโลยีระดับมัธยม สิ่งที่ต้องทำคือการพัฒนาครู โดยสนับสนุนครู ในฐานะผู้สนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าผู้รู้ ส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ต แท็บเล็ต พีซี การสอนผ่านเว็บแอปพลิเคชัน ส่วนการพัฒนาเด็กนักเรียนจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เสมือนสถานการณ์จริง เตรียมการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่การทำงานและการพัฒนาทักษะชีวิต การเรียนรู้โดยการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ผ่านแท็บเล็ต พีซี สื่อการสอนจะต้อง ปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนโรงเรียนจะต้องมีแท็บเล็ตช่วยในการเรียนการสอน มีการตรวจสอบ wifi และเครือข่ายต่างๆ ที่เหมาะสมกับการใช้งานในโรงเรียน นอกจากนี้ จะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองสร้างความเข้าใจการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกับชุมชนในรูปแบบโครงการและ Constructionism

ดร.โอฬาร ไชยประวัติ
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

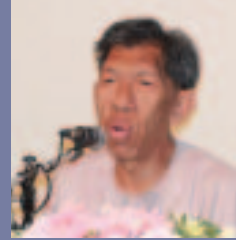

ประเทศไทยยังขาดกำลังทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอีกมาก ดังนั้น การเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของแรงงาน จะต้องนำแนวคิดนโยบายการศึกษาชาติ ที่เรียกว่า STEM Education มาใช้ โดยเฉพาะในกลุ่ม ๖ ใน ๘ อาชีพ ของเออีซี โดย บูรณาการกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ให้กระจายทั่วประเทศ เพื่อ สร้างนวัตกรรมใหม่สู่ภาคการผลิตและผู้ประกอบการ เช่น การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ หรือธุรกิจใหม่ๆ โดยเชื่อมโยงการเรียนและการประกอบอาชีพผ่านโครงการและการให้ ทุนการศึกษา เมื่อจบการศึกษาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานตรงตามความต้องการของ ผู้ประกอบการ ส่วนผู้ประกอบการก็สามารถระบุคุณสมบัติของแรงงานที่ตนต้องการได้ นอกจากนี้ ควรจัดให้ มี Stem Academy ประจำจังหวัดเพื่อเป็นช่องทางให้ผู้เชี่ยวชาญของ สสวท. หรือผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม ต่างๆ มาแนะนำให้ความรู้แก่ครูวิทย์ - คณิต นักเรียนหรือผู้มีความสามารถพิเศษและประชาชน และควรจัด ตั้ง STEM เพื่อกระจายผลิตภัณฑ์ทางอินเทอร์เน็ตและร้านสะดวกซื้อ

ศ.เกียรติคุณ ดร.มนตรี จุฬาวัทฒนต

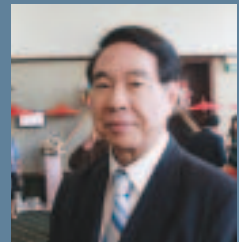
ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พ่อแม่ส่วนใหญ่เมื่อลูกสอบเรียนต่อเมืองนอกได้ สอบชิงทุนได้ หรือได้เกรดดีๆ มักจะชมว่าลูกเก่ง ฉลาด แต่ถ้าเด็กสอบตกก็จะโทษระบบการศึกษาหรือสถานศึกษา เพราะประเทศไทยยังไม่มีฐานข้อมูลรวมหรือหน่วยงานกลางของประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นแค่สถิติซึ่งมีไว้ประกอบการพิจารณาเท่านั้น

ศ.ดร.รณสวร์ เจริญเมือง
ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การพัฒนาระบบอาชีวศึกษาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนในระดับชาติและระดับจังหวัด และเชื่อมโยงกับการเคลื่อนย้ายแรงงานในประชาคมอาเซียน ต้องพัฒนาหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับฐานอาชีพที่กำหนด โดยสมาคมวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการในระบบทวิภาคี การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่วนยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่คนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม เช่น การเทียบโอนประสบการณ์และผลการเรียน แต่จะต้องพัฒนาระบบและเพิ่มประสิทธิผลของการเทียบโอนประสบการณ์และผลการเรียน (APL) เช่น ประสบการณ์ชีวิต การทำงานและการอบรม รวมถึงการเข้าสู่การศึกษาในระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของประชาชน ส่วนการปฏิรูปครูจะต้องยกฐานะวิชาชีพให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ในส่วนของการวิจัยและพัฒนาเน้นการวิจัยและพัฒนาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งหลายสู่อาเซียนมาร์เก็ตได้

รศ.ดร.นายยุทธ สงศ์รณาทักษ์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จากการจัดลำดับนานาชาติพบว่าลำดับการศึกษาของประเทศไทยตกต่ำลงเรื่อยๆ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศก็ตกลงมาเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวิชาการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญตกต่ำลงจากการจัดลำดับการศึกษาไทยอยู่ในลำดับที่ ๕๒ วิทยาศาสตร์ลำดับที่ ๔๐ เทคโนโลยีลำดับที่ ๕๐ ซึ่งเป็นการจัดโดยดูภาพรวมของประเทศ ส่งผลให้คุณภาพเด็กไทยต่ำลงสะท้อนได้ว่าควรจัดการเรื่องการศึกษาอย่างจริงจัง ขณะที่ข้อบกพร่องของนโยบายเรียนฟรีมีหลายประการต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากไม่มีงบประมาณเพียงพอ ส่งผลให้ต้องเรียกเก็บเงินเด็กภายหลัง ระบบการจัดการศึกษาบกพร่อง ปัญหาเหล่านี้ต้องนำมาสู่การทบทวน โดยการให้อิสระแก่ผู้ปกครองในการจัดหาอุปกรณ์การเรียนเอง ให้มีบัตรเครดิตด้านการศึกษา ส่วนการแจกแท็บเล็ตต้องมีกระบวนการที่ชัดเจนกว่านี้

เรื่องการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาต้องหาวิธีในการเปลี่ยนปัญญาให้เป็นทุน เช่น เรื่องกองทุนตั้งตัวได้ คือ ต้องสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้ใช้ความรู้ นวัตกรรมที่เรียนมา เปลี่ยนมาเป็นทุน เพื่อนำไปสู่การเป็นกลไกทางเศรษฐกิจ ควรหาโครงการที่มารองรับนโยบาย เช่น เรื่องคุณภาพและโอกาส ต้องมีการทบทวน ปรับปรุงหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยน สอดคล้องกับสภาพสังคม ปรับระบบการเรียนการสอน (ชั่วโมงเรียน)

ศ.ดร.ภาวิช ทองโรจน์
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ขอให้ปรับวิธีการเขียนโดยภาพรวม เช่น วิสัยทัศน์ ควรมีจุดเน้นที่ชัดเจน เมื่ออ่านแล้วเข้าใจได้ตรงกัน ไม่ต้องตีความ พันธกิจ ควรเขียนให้ครอบคลุมครบทุกระบบ การศึกษาในประเทศไทย ส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาในระบบ ยังคงขาดการกำหนดพันธกิจที่เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป้าหมาย ควรวางเป้าหมายที่เป็นไปได้ อาทิ การกำหนดสัดส่วนผู้เรียนสายสามัญ : ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา เป็น ๔๕ - ๕๕ ไม่สามารถเป็นไปได้จริงในระดับปฏิบัติ รวมถึงในการกำหนดค่าเป้าหมายต่างๆ ที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การศึกษาควรมีงานวิจัยหรือแหล่งที่มารองรับค่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ส่วนยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนในด้านความมั่นคง การค้าขาย ตลาดแรงงาน ให้มากขึ้น นอกเหนือจากความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภาษา

รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวาทิน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการทำแผน ต้องเขียนในสิ่งที่ต้องการทำ และทำในสิ่งที่เขียนไว้ และควรเชื่อมโยงกับบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเด็นที่มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น ความเป็นธรรมในสังคม สังคมผู้สูงอายุ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเชื่อมโยงกับภูมิภาค (ASEAN, ASEAN plus 3, ASEAN plus 6, APEC) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ อุปสงค์ (demand) และอุปทาน (supply) การทำมาหากิน การพัฒนาแรงงาน

ดร.รตานันท์ พะเอม
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ

ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)

ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนการเกิดนวัตกรรมของวิทยาการโลกที่มีความเป็นพลวัตสูง แผนยุทธศาสตร์ การศึกษาของประเทศจะต้องทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษานโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน รวมถึงมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเห็นความจำเป็นและประโยชน์ของการมีแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงจัดทำโครงการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ขึ้นโดยนำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมมาเปรียบเทียบกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และเห็นว่าในหลายๆ เรื่องต้องมีการปรับปรุง อาทิ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในแผนเดิม

ไม่ได้กล่าวถึงมากนัก เพราะมุ่งสอนเฉพาะในห้องเรียน แต่ขณะนี้โลกเปลี่ยนแปลงไปมาก การศึกษาที่ใช้ระบบ IT ผ่านโทรศัพท์มือถือ ผ่านแท็บเล็ต ได้เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นเรื่องที่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และระบบการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายเรื่องที่ไม่ได้อยู่ในแผน อย่างเช่น การจัดการศึกษาในภาคใต้ หรือเรื่องของการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งการเรียนการสอนจะต้องนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่วิสาหกิจชุมชน ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงเรื่องคุณภาพการศึกษา โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และการก้าวไปสู่ประชาคมโลก

ในการดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติฯ นั้น สำนักงานฯ ได้ระดมความคิดเห็นในวงกว้างจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อนำข้อคิดเห็นอันมีประโยชน์เหล่านั้นมาปรับปรุงให้แผนการศึกษาแห่งชาติฯ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรอบและทิศทางการวิจัย ทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)

การศึกษาที่มีความสำคัญในการพัฒนาชีวิตหลายประเทศที่พัฒนาแล้วมีความเชื่อว่าการศึกษามีคุณภาพสามารถพัฒนาประเทศได้ การศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้นที่จะทำให้ลูกหลานของเราประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น จึงต้องปรับปรุงการศึกษาให้มีคุณภาพให้ได้

การพัฒนาการศึกษาทำได้หลายวิธี การวิจัยเป็นวิธีหนึ่ง เป็นวิธีการค้นหาความจริง ค้นหาวิธีทำให้สำเร็จ ด้วยการใช้ความคิดเป็นหลัก การวิจัยจึงเสมือนเครื่องมือก่อให้เกิดปัญญาของมนุษย์ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนำไปสู่การสร้างทุนปัญญาของชาติ เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของนโยบายรัฐบาล ผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัยก็คือ นวัตกรรม ซึ่งอาจเป็นองค์ความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การจัดทำนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล มีการเชื่อมโยงกับมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ภาคการผลิตและภาคบริการต่างๆ สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ได้จริง อันจะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพ คนไทยมีคุณภาพ และเป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้

การผลักดันประเทศให้สามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีและนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่
ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คณะรัฐมนตรี โดย ฯพณฯ ยิ่งลักษณ์
ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและ
การระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติ เพื่อสร้างนวัตกรรมและทุน
ปัญญาของชาติด้วยการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น
พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติ โดยเน้นความสัมพันธ์อย่างเหมาะสมและมี
ประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับรอง
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)
ได้มอบนโยบายว่า ให้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยทางการศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบาย
การศึกษาของชาติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการกระจายโอกาสทาง
การศึกษาให้กับคนไทยทุกเพศทุกวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทัดเทียมกัน

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ จะนำไป
สู่การแก้ปัญหาด้านการวิจัยทางการศึกษาที่สำคัญๆ ตามนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีและ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) ที่ได้เน้นย้ำใน ๓ ประการ
ใหญ่ๆ คือ (๑) การวิจัยและพัฒนาการศึกษายังขาดกรอบและทิศทางสำคัญที่ตอบสนองและ
นำไปผลักดันให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของนโยบายด้านการศึกษาชาติ (๒) ต้องมีการ
ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยทางการศึกษาเดิม ทั้งที่เป็นองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และ
สิ่งประดิษฐ์หรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาใหม่ๆ อีกทั้งการวิจัยควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
และการนำสู่การปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาด้วย และ (๓) ควรมีการเชื่อมโยงและ
สร้างความร่วมมือในระบบเครือข่ายของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับเพื่อใช้ประโยชน์ของโครงสร้าง
พื้นฐานและทรัพยากรด้านการวิจัยร่วมกัน

จากการสังเคราะห์เนื้อหาสาระและข้อค้นพบของงานวิจัยในเชิงคุณภาพ พบว่ามีทั้งองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสิ่งประดิษฐ์ทางการศึกษาใหม่ๆ มากมาย แต่ยังขาดการสนับสนุนให้มีการนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเห็นสมควรให้มี **“การพัฒนากรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)”** ขึ้น โดยรวบรวมและสังเคราะห์ผลงานวิจัยทางการศึกษาในฐานะข้อมูลงานวิจัยของสำนักงานฯ ตามประเด็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลทั้ง ๗ ประเด็น จัดประชุมระดมความคิดเห็นใน ๔ ภูมิภาค เพื่อนำมาจัดทำกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕- ๒๕๕๘) เพื่อให้บุคคลและหน่วยงานทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นเครื่องมือกำหนดประเด็นการทํางานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดความเป็นเอกภาพและไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจและเกิดความร่วมมือขององค์กรทางการศึกษาและภาคีในการส่งเสริม สนับสนุนการใช้กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล อีกทั้งเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการตัดสินใจปัญหาหรือการวินิจฉัย สั่งการของผู้บริหารให้เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งการขับเคลื่อนการนำผล การวิจัย องค์ความรู้และนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษา

นอกจากนี้ ยังเป็นการเร่งผลักดันนโยบายการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อ สร้างทุนปัญญาของชาติ ตามนโยบายของนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ความสำคัญกับการวิจัยว่า “เป็นเรื่องสำคัญมาก ในยุคสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ เพราะเป็นกระบวนการสร้างปัญญาให้แก่มนุษย์ หากนำผลงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ มาสนับสนุน และใช้ให้เกิดประโยชน์ในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และรวมพลังนำมาใช้ขับเคลื่อน การพัฒนาการศึกษาของไทยให้บรรลุผลตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ทั้งคุณภาพระบบการศึกษาไทย การสร้างและกระจาย โอกาสทางการศึกษาให้แก่คนไทยอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการปฏิรูป คุณภาพครู โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อพัฒนาศักยภาพคนไทยให้มีขีดความสามารถ ในการแข่งขันทัดเทียมกับนานาชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”

การประชุมครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาทางด้านการศึกษามีประสิทธิภาพ มาพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในทุกกระดับและประเภทการศึกษา ทั้ง ๗ ประเด็นหลัก โดยมีกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ เป็นเครื่องมือกำหนด ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการวิจัยทางการศึกษา ในอนาคตที่ตอบสนองต่อการพัฒนาการศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการใช้ประโยชน์ของวิทยาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ จากผลงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อการสร้างสังคมเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและความเชื่อมโยงสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หากมาดูนโยบายด้านการศึกษาทั้งหมดอาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ ถือเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนำไปสู่การสร้างทุนปัญญาของชาติ ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของนโยบาย

จากการรวบรวมงานวิจัยที่มีคุณภาพและอยู่ในฐานข้อมูลงานวิจัยของสำนักงานฯ ใน ๑๐ ปีที่ผ่านมา รวมถึงงานวิจัยจากหน่วยงานการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ที่สำนักงานฯ เป็นเจ้าภาพหลัก ทั้งหมดเป็นงานวิจัยที่ผ่านกระบวนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมได้ตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๖๒ เรื่อง และนำมาจัดอันดับตามนโยบายของรัฐบาลใน ๗ ประเด็นหลัก โดยเพิ่มเติมประเด็นเรื่องการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลงานวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัจจุบันของการวิจัยทางการศึกษาว่า มีงานวิจัยที่สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทยมากเป็นอันดับ ๑ ถึงร้อยละ ๕๐.๕๑ ซึ่งให้เห็นว่านักวิจัยและหน่วยงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถาบันทางการศึกษาทุกระดับได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาอันดับ ๒ เป็นงานวิจัยด้านการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา ร้อยละ ๒๒.๗๖ และอันดับ ๓ คือด้านการปฏิรูปครู ร้อยละ ๑๓.๕๑ แต่หากพิจารณาแล้วยังมีเรื่องที่ต้องดำเนินการเร่งรัด ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยให้มากขึ้นเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากยังมีงานวิจัยน้อยมากในเรื่องการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนทางปัญญาของชาติ และการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจุบันยังมีงานวิจัยที่ต้องเร่งรัดดำเนินการในเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้อง กับตลาดแรงงาน มีเพียงร้อยละ ๔.๖๓ การพัฒนาการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ร้อยละ ๓.๖๗ การเพิ่ม ชีตความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรี ประชาคมอาเซียน ร้อยละ ๒.๗๒ การวิจัยและพัฒนาเพื่อ สร้างทุนทางปัญญาของชาติ ร้อยละ ๑.๔๗ และการศึกษาใน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ดังนั้น การสนับสนุนการวิจัยต้องสอดคล้อง กับความต้องการใช้ประโยชน์จากผลผลิตของงานวิจัยและต้อง ตอบสนองนโยบายการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาประเทศด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับ การพัฒนากรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ เพื่อใช้เดินหน้าขับเคลื่อนการดำเนินการวิจัยและการใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาของไทยให้เป็นไปตามนโยบาย ด้านการศึกษาของรัฐบาล

จากข้อเสนอที่ได้จากการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามุ่งมั่นที่จะผลักดันยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ จึงประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ให้มีการบรรจุกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์และมาตรการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และยึดเป็นกรอบในการพิจารณาส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการจัดสรรงบประมาณดำเนินการวิจัยของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์วิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พร้อมเตรียมการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือเพื่อพัฒนาและดำเนินงานยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการศึกษา และขับเคลื่อนกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) ให้สามารถสนองตอบต่อความต้องการพัฒนาการศึกษาของประเทศตามจุดมุ่งหมายของนโยบายการศึกษาชาติ ในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดประเด็นวิจัยสำคัญทางการศึกษาของประเทศ ทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว แนวทางความร่วมมือของเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับพื้นที่จนถึงระดับชาติ เน้นการสนับสนุนงบประมาณงานวิจัยลงในระดับพื้นที่ รวมถึงการใช้ประโยชน์และผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการศึกษา พร้อมทั้งให้เกิดแผนการวิจัยในแต่ละประเด็นวิจัยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะนำข้อคิดเห็นต่างๆ ที่ได้รับไปพัฒนารอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ ให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกับแผนการศึกษาชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศ และยุทธศาสตร์การศึกษาต่อไป

น่านาทิศนะ

จากการเสวนารอบและทิศทางการวิจัย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการใช้งานวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ในการพัฒนาคุณภาพและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน แต่มีผลงานวิจัยสรุปว่าเงินเดือนครูที่สูงขึ้นไม่ได้หมายความว่าครูจะสามารถสอนได้ดีขึ้น ซึ่งจากการจัดอันดับทางการศึกษาของสถาบันต่างๆ ได้แก่ OECD IMD IEA ประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ในระดับล่างและมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำมาก ที่น่าตกใจคือ ผลของ World Economic Forum (WEF) หรือการจัดลำดับการศึกษาในอาเซียน ปรากฏว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยอยู่ในลำดับที่ ๖ ยิ่งไปกว่านั้นในระดับอุดมศึกษาอยู่ในลำดับที่ ๘ การวางรากฐานการศึกษาเพื่ออนาคตจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยทางการศึกษา เพราะการพัฒนาคุณภาพจำเป็นต้องมีองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ ทำให้ครูได้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับวิชาชีพครู

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาด
นายกสมาคมวิจัยสถาบันและพัฒนาอุดมศึกษา

การวิจัยจะต้องสัมพันธ์กับการดำเนินการทางการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมามีการลองถูกลองผิดมาก ดังนั้น การวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลจึงเป็นทิศทางที่ถูกต้อง เพราะเป็นนโยบายที่ตั้งบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับกรณีของไทยไม่ค่อยนำผลการวิจัยไปใช้นั้น ไม่มีการวิจัยในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น จึงต้องใช้วิธีนั่งเทียน ขณะเดียวกันงานวิจัยที่มีอยู่ยังไม่มีความชัดหรือเชื่อถือไม่ได้ ดังนั้นเราจำเป็นต้องดำเนินการทั้ง ๒ ด้านไปพร้อมๆ กัน

ศาสตราจารย์ ดร.บุญกัน ดอกโสง
กรรมการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการต้องหล่อหลอมรวมโรงเรียนขนาดเล็กสู่ระดับกลางทั่วประเทศ ยกเว้นพื้นที่ชายแดน ส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนเป็น Dream School มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย สร้างอาคารสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ขยายผลไปทุกจังหวัด โดยเรียนผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือ แท็บเล็ตได้ทันที ตั้งโรงเรียน Cyber school และส่งผ่านไปยังสถานีทุกจังหวัด เรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ ไอแพด โดยให้ตั้งห้องเรียนในครอบครัวของนักเรียนแต่ละคนได้ในยามวิกฤติโดยไม่ต้องมาโรงเรียน

รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสุนงนทา พรหมบุญ
กรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

งานวิจัยจะต้องส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีกำลังเข้ามาร่วมสร้างและพัฒนา
คนให้มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนา
ประเทศในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า

รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวากิน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยด้านการศึกษาจะต้องเป็นงานวิจัยเชิงรุก คือทำวิจัยเสร็จแล้วให้นำผล
วิจัยส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบข้อมูลและเผยแพร่สื่อมวลชน
เพื่อให้ผลการวิจัยมีส่วนในการกำหนดนโยบายทางการเมือง รวมถึงวิจัยผลที่เกิดขึ้น
จากการเมืองว่ามีผลกระทบอะไรบ้าง เช่น การวิจัยนโยบายด้านการศึกษาของพรรคการเมืองต่างๆ
ว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไร การเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อย รวมถึง
การสั่งการว่ามีผลอย่างไรต่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาไม่มีการวิจัยในเรื่องนี้

นางพรนิกา ลิมปพยอม
กรรมการสภาการศึกษา

ค ปรให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครูได้แก่ ๑) ปฏิรูปการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ ๒) สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู ๓) ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก และจัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน ๔) จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง ๕) ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู ๖) พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครูโดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ ๗) แก้ปัญหาหนี้สินครูโดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ และ ๘) พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู นอกจากนี้ ควรส่งเสริมเรื่องครูคืนถิ่น และการบริหารจัดการครูให้เหมาะสมกับโรงเรียน

นายสมทนต์ ปาริจัตติ
รองประธานกรรมการบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

ค ปรเพิ่มงานวิจัยด้านอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีงานวิจัยดีๆ เข้าไปเสริมเพื่อให้เกิดการพัฒนาตั้งแต่ระดับองค์กร ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ สถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ได้

ดร.อมรวิทย์ นาคทรรพ
ที่ปรึกษาด้านวิชาการ สสค.

ที่ ศททาง ๔ ไม่ผลิต ๒ คานงัด ซึ่ง ๔ ไม่ผลิต หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย จะต้องวางรากฐานสำคัญของชีวิต การศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอนการอยู่ในสังคม การเป็นสมาชิกสังคมที่ดี มีสมรรถนะพื้นฐาน รัฐจะต้องจัดการศึกษาให้เท่าเทียมและทั่วถึง การอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อการมีงานทำตามบริบทของสังคม และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สำหรับ ๒ คานงัด ได้แก่ การกระจายอำนาจ และระบบสนับสนุนงบประมาณ

ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์
เลขาธิการสภาการศึกษา

สำ นักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้ความสำคัญกับงานวิจัย โดยเมื่อมองในภาพใหญ่ของงานวิจัยจะต้องพิจารณาจากสภาวิจัยเป็นหลัก แต่ถ้าเป็นภาพย่อยลงมา สกศ. จะเป็นหน่วยประสานงานกลางที่จะเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ปัจจุบันมีครู อาจารย์จำนวนมากที่ทำผลงานและทำงานวิจัยที่น่าสนใจหลากหลาย ถ้าสามารถนำงานวิจัยทั้งหมดมาเชื่อมโยงกันได้ จะเห็นภาพงานวิจัยทางการศึกษาเป็นวงกว้างและสามารถสื่อถึงกันได้ ปัญหาหนึ่งที่กำลังถกเถียงกันมากเกี่ยวกับกรวิจัยคือ ผู้วิจัยจะทำวิจัยตามที่ตนสนใจ แต่ทำแล้วไม่ได้ใช้ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะนักวิจัยอาจจะ

ไม่ทราบว่าภาครัฐต้องการให้วิจัยในเรื่องอะไร แต่ ณ วันนี้ รัฐบาลมีแนวนโยบาย ๗ ประเด็น ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องงานวิจัยเป็นอย่างมาก ถ้านักวิจัยสามารถทำวิจัยให้สอดคล้องกับแนวนโยบายทั้ง ๗ ก็จะมีโอกาสได้รับเงินสนับสนุนในงานวิจัยนั้นๆ เพิ่มมากขึ้น และงานวิจัยนั้นก็ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย

ที่ผ่านมา สกศ. ได้รวบรวมงานวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึงปัจจุบัน มีทั้งหมด ๑,๓๒๖ เรื่อง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของคุณภาพการศึกษา และการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา ไม่มีเรื่องของครูและการใช้เทคโนโลยีไอทีเท่าที่ควร แต่หลังจากนี้จะผลักดันงานวิจัยในเรื่องอื่นๆ ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น เรื่องของกองทุนเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ได้งบประมาณมาจาก กสทช. ยังมีผู้ให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่มากนัก เพราะคนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบข้อมูล แต่กองทุนนี้มีความสำคัญและมีประโยชน์มาก เป็นกองทุนที่จะนำมาสนับสนุนงานวิจัยของครู พัฒนาเทคโนโลยีไอที หรือจัดกิจกรรมสัมมนาต่างๆ ได้ นอกจากนี้ ยังมียุทธศาสตร์อาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีหลายท่านกล่าวในเรื่องสัดส่วนที่จะให้เด็กหันมาเรียนอาชีวะเพิ่มมากขึ้นนั้น มีปัจจัยหลายประการ อาทิ เรื่องค่านิยม สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทยว่าจะสามารถทำได้หรือไม่ หากเปรียบเทียบกับประเทศเยอรมัน จึงเป็นเรื่องที่น่าวิจัยเรื่องหนึ่ง เรื่องยุทธศาสตร์ทางด้านไอที ที่กล่าวว่าเด็กอายุเท่าไรถึงควรจะใช้ไอที และควรใช้วันละกี่ชั่วโมง แท้จริงแล้ว UNESCO ก็ยังมีงานวิจัยน้อยมากที่เริ่มต้นด้วยการให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ใช้ไอที แต่ประเทศไทยแจกแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาในชั้น ป.๑ และ ม.๑ ซึ่งเป็นเสียงสะท้อนไปทั่วโลกและเป็นโอกาสที่ทุกประเทศจะหันมาสนใจประเทศไทย และทำวิจัยว่าผลจะเป็นอย่างไรต่อไป

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ก กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญและสามารถนำไปใช้เป็นแม่แบบของการจัดทำมาตรฐานด้านอื่นๆ เป็นกรอบที่อธิบายถึงระดับคุณวุฒิในระบบการศึกษาที่อยู่บนฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcomes) แสดงถึงคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จของบุคคลที่มีการบูรณาการกับระบบคุณวุฒಿಯ่อยอื่นๆ ภายในประเทศ ช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการรับรองคุณวุฒิ สามารถเปรียบเทียบคุณวุฒิที่มาจากระบบการศึกษาที่แตกต่างกันได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

การมีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติยังส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้ ส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัวในการโยกย้ายที่เรียนของนักศึกษาและการแลกเปลี่ยนบุคลากร ซึ่งในปัจจุบันทั่วโลกได้ผลักดันให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิภูมิภาค อาทิ ประชาคมยุโรป (EU) ได้จัดทำกรอบคุณวุฒิของกลุ่มประชาคมยุโรป (EQF) ไว้สำหรับเป็นแนวทางให้ประเทศต่างๆ ในยุโรปใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติหรือเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่มีอยู่แล้ว เพื่อการสร้างมาตรฐานการศึกษาและการฝึกอบรม และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานที่ใช้เป็นเกณฑ์เทียบเคียงกัน เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายกำลังคนและการศึกษาค่อนข้างมากในกลุ่มประชาคมยุโรป ส่วนในกลุ่มประเทศ ASEAN อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำกรอบคุณวุฒิของอาเซียน (ASEAN Qualification Framework) เพื่อให้เป็นแนวทางการพัฒนาหรือเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในภูมิภาคอาเซียน

จากนโยบายรัฐบาลในการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ได้ระบุให้มีการเร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพระดับต่างๆ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีด้านแรงงานภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับประเทศไทยจะต้องก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนากำลังคนให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถที่ได้มาตรฐานสากล สามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานได้อย่างเสรี ซึ่งหลายประเทศ เช่น ไอร์แลนด์ อังกฤษ ฟินแลนด์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ได้ใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework – NQF) เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะ ความรู้ ความสามารถทั้งเชิงวิชาการ ประสบการณ์และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่เป็นแกนกลาง (core competency) ของบุคคล

ปัจจุบันพบว่า ความต้องการกำลังคนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ตลอดจนมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน กำลังแรงงานของไทยยังมีการศึกษาต่ำและขาดระบบเทียบโอนประสบการณ์ ขาดมาตรฐานการวัดสมรรถนะและทักษะการทำงาน เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล จึงต้องมีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษาแต่ละระดับ ประเภท กับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยผ่านกระบวนการทดสอบ วัด ประเมินผล และเทียบโอน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษายกระดับศักยภาพหรือความสามารถของแต่ละคน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เสนอให้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework – NQF) ของประเทศไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๑ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยอิงกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) และกรอบคุณวุฒิระดับอาชีวศึกษา (Thai Qualifications Framework for Vocational Education: TVQ) รวมทั้งผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพของภาคการผลิตและบริการกับระบบคุณวุฒิทางการศึกษาของสถาบันการศึกษา ผ่านกระบวนการการศึกษา อบรม ทดสอบ วัดและประเมินผล ทั้งด้านการเรียนรู้และสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงาน และการเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เดิม (Recognition of Prior Learning : RPL) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตร ซึ่งจะนำมาสู่การยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพและเพิ่มขีดความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา (Widening Education Participation) รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของกำลังแรงงาน ๒) สนับสนุนนโยบายการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การยกระดับและสร้างมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาให้มีความเป็นมาตรฐานและสามารถเทียบเคียงกับนานาชาติ และ ๓) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยกับกรอบคุณวุฒิที่เป็นสากลในระดับนานาชาติ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังคนในตลาดแรงงานของประเทศไทย และประเทศต่างๆ ในภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมตลาดแรงงานให้มีการแข่งขัน สามารถเคลื่อนย้ายกำลังแรงงาน นักเรียน นักศึกษาระหว่างภูมิภาค (Mobility of Manpower and Student) ได้อย่างอิสระและคล่องตัว

ขณะนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังแรงงานให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงการพัฒนาระบบการประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ เพื่อประกันคุณภาพว่าผู้สำเร็จการศึกษา จะมีความรู้และสมรรถนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยร่างกรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังกล่าว ได้ผ่านความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ พร้อมทั้งได้มอบหมายให้สำนักงานฯ ดำเนินการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วยโครงสร้าง ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ระดับและองค์ประกอบของระดับคุณวุฒิ (Levels) เป็นระดับสมรรถนะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษาจากการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเชื่อมโยงกับระดับคุณวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงปริญญาเอก แบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ ๑) ความรู้ ๒) ทักษะ ๓) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ ๔) ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา

๒) กลไกการเชื่อมโยงเพิ่มเติม เกือบเคียง ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาและสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการกับระดับคุณวุฒิในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา วิชาชีพนั้น มิได้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ ต้องมีกลไกระบบการเข้าสู่ระดับคุณวุฒิที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาหรือมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงานสามารถเทียบโอน หรือเพิ่มเติม เพื่อให้ได้รับการรับรองและยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓) ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น ๙ ระดับ ตั้งแต่ ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. ปวส. ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท ป.บัณฑิตชั้นสูง และ ป.เอก ต้องมีความเชื่อมโยงและสามารถเทียบเคียงกับระดับความสามารถในการปฏิบัติงานที่เทียบเคียงได้กับระดับคุณวุฒิ ๑ - ๙ ซึ่งสามารถเพิ่มเติมได้ด้วยการศึกษา อบรม และผ่านการทดสอบ วัดและประเมินผล รวมทั้งการสะสมหน่วยการเรียนรู้และการเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงานในแต่ละสาขาวิชา วิชาชีพ

ในการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการ คือ การเชื่อมโยงระหว่างกรอบการศึกษา กับกรอบการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อให้ผู้ผลิตบัณฑิต บุคลากร ผลิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ขณะเดียวกันก็สามารถเชื่อมโยงระหว่างกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนรู้อันเฉพาะห้องเรียน ไม่จำเป็นต้องได้ประกาศนียบัตร โดยส่วนใหญ่จะเรียนรู้จากการทำงาน

จากประสบการณ์จริง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะเป็นสะพานให้สามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาให้คนไทยเป็นคนที่มีความรู้ มีศักยภาพที่สูงขึ้น และพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคต ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้วางแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สมาคม องค์กรวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มอาชีพ กับสถาบันการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามระดับ คุณวุฒิ เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒. การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับขอบเขตความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๓. การพัฒนาระบบการทดสอบ วัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน การสะสมหน่วยการเรียนรู้และการรับรองผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จำแนกตามระดับคุณวุฒิ

๔. การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่สถาบันการศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนให้สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

พร้อมทั้งจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้มีการขับเคลื่อนสู่ การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

การประเมินผลการศึกษาชาติ

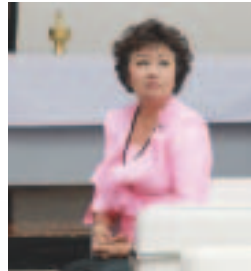
การนำนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ สิ่งที่สำคัญคือ การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาลว่า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ เพื่อนำไปสู่นโยบายต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลทั้ง ๗ ประเด็น เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในทุกระดับ และได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในภาพรวม เพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ทุกสังกัดและทุกจังหวัดทั่วประเทศ ใน ๕ กลุ่ม คือ นักเรียน/นักศึกษา ครู/คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้ปกครอง/ชุมชน ในระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๖ โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติและได้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ ๑ ของประชากร

ผลการประเมินพบว่า หน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกสังกัดมีการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลได้ดีเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๐ ฟังพอใจในนโยบายการจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ของรัฐบาล ขณะเดียวกันก็ยังคงต้องเร่งส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

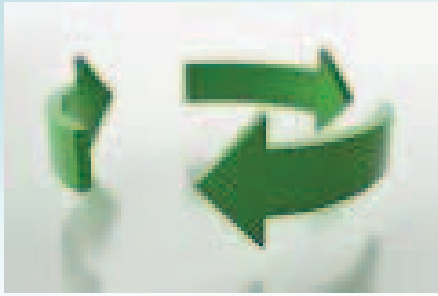

นอกจากนี้ นักเรียน นักศึกษายังพอใจกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) และโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ศูนย์ ๑ ตำบล ที่รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในหลายรูปแบบอีกด้วย

จากผลการประเมินทั้ง ๗ ประเด็น มีข้อมูลที่น่าสนใจและควรให้ขบคิดต่อดังนี้

- การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเป็นการใช้เพื่อการเรียนรู้ ถึงร้อยละ ๘๑.๑ จากนโยบายการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้เด็กชั้น ป.๑ นักเรียน ผู้ปกครองและครู ร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจ มีผลทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจเรียน และมีการช่วยเหลือแนะนำเพื่อนระหว่างการเรียนรู้มากขึ้น แต่ผู้เรียนยังมีความพร้อมในการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับครู มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนใหญ่ใช้จัดทำแผนการสอน เตรียมการสอน ค้นคว้าข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และใช้จัดเก็บข้อมูลด้านการเรียนของนักเรียน มีการใช้ “โทรทัศน์เพื่อการศึกษา” ในการสอนและเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคนิคการสอน

• การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

จากการทดสอบ O-NET และ TOEFL ของทุกภาคพบว่า ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น รัฐควรกำหนดให้มีหลักสูตรที่บูรณาการอาเซียนในทุกกลุ่มสาระและทุกระดับการศึกษา และควรเพิ่มความเข้มข้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยจัดรายวิชาเลือก วิชาภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรสอนภาษามลายู

• การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียน สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของความรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ แต่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ยังอยู่ในระดับปานกลาง การนำหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานไปใช้ยังมีความยุ่งยากสำหรับครู มีการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ต้องปรับปรุง คือ ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกภาคส่วนใหญ่นำมาดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยจัดทำโครงการติวนักเรียนก่อนสอบ O-Net ส่วนการจัดทำโครงการห้องเรียนพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

• การสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

แม้รัฐจะส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในหลายรูปแบบ แต่ผู้เรียนชั้นพื้นฐานยังเข้าเรียนไม่ครบ มีการออกกลางคันในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก เนื่องจากส่วนใหญ่อพยพตามผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว และฐานะยากจน ดังนั้น รัฐจึงได้สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการเรียนต่อต่ำ พร้อมจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา

จากการประเมินพบว่า นักเรียน นักศึกษาพอใจกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) และโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน แหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้มากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน พิพิธภัณฑ์ และสวนสัตว์

• การปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

จากการที่รัฐเสริมสร้างขวัญกำลังใจครูโดยการกำหนดหลักเกณฑ์ความก้าวหน้าของการประกอบวิชาชีพครู และดำเนินโครงการครูคืนถิ่นเพื่อให้ครูได้อยู่ร่วมกับครอบครัว ทำให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ

โครงการนี้ทำให้โรงเรียนรอบนอกขาดแคลนครู สาขาวิชาที่ขาดแคลน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และครูช่างในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่แก้ปัญหาด้วยการจ้างครูโดยใช้งบประมาณของสถานศึกษา ใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยสอน มีการเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของสถาบันผลิตครู โดยจัดตั้งคัลสเตอร์ครูศึกษาด้วย

• การจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

ภาวะการว่างงานของประชากรในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนผู้ว่างงานยังมีมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลน สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้จะมีระดับคุณภาพทางการศึกษาตามที่สถานประกอบการต้องการ แต่อาจยังมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นๆ ที่ไม่ตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินที่พบว่า ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะทางวิชาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับปานกลาง ดังนั้น รัฐจึงพัฒนาระบบบริหารวิสาหกิจเพื่อการศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียนให้มีความรู้ทางการจัดการธุรกิจ โดยจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (UBI) และจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) รวมทั้งขยายศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน (Fix-it Center)

• การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างคุณภาพของชาติ

จากข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ๐.๙ คนต่อประชากรพันคน ขณะเดียวกันงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา มีเพียงร้อยละ ๐.๒๔ ของ GDP ซึ่งถือว่าต่ำมากหากเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาอื่นๆ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาจึงได้สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา โดยสนับสนุนให้ครู คณาจารย์ ทำวิจัยและพัฒนาควบคู่กับการสอน ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ ส่วนในสถานศึกษาต่ำกว่าอุดมศึกษายังมีการสนับสนุนทุนวิจัยค่อนข้างน้อย

ทั้งนี้ ผลการประเมินที่ได้ สำนักงานฯ จะนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

คุณธรรม จริยธรรม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

จากการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยใช้กลไกทางการศึกษา ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และบรรจุไว้ในหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหาการทุจริตของประเทศ ตลอดจนให้มีการประสาน ดำเนินการ และเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนที่รับผิดชอบระบบการศึกษาของประเทศไทย ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

คณะอนุกรรมการฯ ชุดดังกล่าวได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นคณะทำงานด้านการพัฒนาหลักสูตร เริ่มตั้งแต่ก่อนวัยเรียน การศึกษาภาคบังคับ จนกระทั่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเปลี่ยนนิสัยไม่ดีของคนไทยให้เป็น คนดีมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นความถูกต้อง แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

องค์ความรู้...

กฎหมายการศึกษา

กฎหมายการศึกษา กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือในการกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการ โดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการจำเป็นต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด จากการประเมินการบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาพบว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจในสาระที่สำคัญของกฎหมาย อันส่งผลให้มีการปฏิบัติงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายเรื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา(แท็บเล็ต) ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลประการหนึ่ง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเรื่องดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เพื่อสนับสนุนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงมุ่งเน้นการจัดทำองค์ความรู้ เรื่องระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา(แท็บเล็ต) เพื่อเผยแพร่ในรูปคู่มือหรือสื่อที่มีประสิทธิภาพ

นอกจากองค์ความรู้กฎหมายการศึกษาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) แล้ว สำนักงานฯ ยังได้พัฒนาและจัดทำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการกระจายอำนาจ อาทิ

- **แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคลและวิธีการดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา**

จากปัญหาด้านภูมิศาสตร์ ปัญหาด้านการเมือง ปัญหาด้านสังคม ชุมชน ทำให้สถานศึกษาขนาดเล็กที่อยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้น นักเรียนน้อยลง หรือไม่มีนักเรียนเลย และจากข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า จำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีอยู่ในปัจจุบันมีจำนวน ๑๔,๖๖๖ โรง และสถานศึกษาที่ไม่มีนักเรียนอยู่เลย จำนวน ๑๕๐ โรง ซึ่งสถานศึกษาเหล่านี้รัฐให้การสนับสนุนส่งเสริมและช่วยเหลือในด้านต่างๆ มาโดยตลอด แต่เนื่องจากสภาพปัญหาและการบริหารจัดการโดยรวมไม่สามารถจะพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กเหล่านี้ให้มีคุณภาพในทุกด้านได้ โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะค่อนข้างต่ำ จำนวนครูไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชา การเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินการได้เต็มรูปแบบ

ทำให้การยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นไปได้ยากมาก แม้รัฐจะทุ่มเทงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีคุณภาพขึ้น แต่ก็ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาและหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้ศึกษาและหาแนวทางเพื่อเป็นนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความยั่งยืน โดยจัดทำองค์ความรู้เรื่อง แนวทางการมอบอำนาจและการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยเผยแพร่ในรูปเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์และวีดิทัศน์ และใช้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในหน้าที่ของสถานศึกษาขนาดเล็กและสร้างความเข้าใจในความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนที่มีคุณภาพ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับประโยชน์และสร้างคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น

- **แนวทางการมอบอำนาจและการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก**

ตามหลักการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายังประสบปัญหาหลายประการ อาทิ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการ สถานศึกษาขาดอิสระในการบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งระบบซึ่งยังไม่อาจเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง นอกจากนี้ สถานศึกษายังขาดระบบการบริหารสิทธิประโยชน์ โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความสับสนถึงแนวทางและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นนิติบุคคลอย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถบริหารงานเรื่องการจัดสรรประโยชน์และสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงดำเนินการศึกษาและจัดทำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายและวิธีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน และคุณภาพทางการศึกษาของประเทศ

สภค. กับการเชื่อมต้อองค้การนานาชาตึ

ควาร่วมมื่อจากองค้การนานาชาตึ

- องค้การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO)
- องค้กรควาร่วมมื่อและพัฒนานากางเศรษฐกิจ
(Organization for Economic Cooperation and Development : OECD)

สภคตึและตวัช้วดทางการศึกษาองประเทศไทยกับนานาชาตึ

ความร่วมมือจาก องค์กรนานาชาติ

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

- สภาการศึกษาผลักดันนโยบายการใช้เทคโนโลยี
การสื่อสารแบบพกพา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ภายใน
ปี ๒๕๕๘

เลขาธิการสภาศึกษานำคณะผู้แทนไทยไปร่วมประชุม
สัปดาห์ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร
แบบพกพา (UNESCO Mobile Learning Week) ซึ่งจัดขึ้นใน
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO
กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ
นโยบายและประสบการณ์การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ตในการ
จัดการศึกษาในชั้นเรียนและการศึกษานอกระบบตามนโยบายของ
รัฐบาล ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในสี่ประเทศแรกของโลกที่มีนโยบาย
เด่นชัดในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพา ขจัดความไม่รู้หนังสือ
ในกลุ่มผู้เรียนด้อยโอกาส การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนา
ทักษะวิชาชีพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนใน
ชั้นเรียน อันเนื่องมาจากความนิยมในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งมีกว่า
๖ พันล้านเครื่องทั่วโลก

การประชุม “การเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่” เป็นส่วนหนึ่งของงานสัปดาห์การเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่ ครั้งที่ ๒ มีข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่มาร่วมงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันพัฒนาการล่าสุดของเทคโนโลยีเคลื่อนที่และการใช้นวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือ คุณภาพการศึกษาและความเสมอภาคหญิง-ชาย รวมทั้งสร้างความเป็นหุ้นส่วนภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อเร่งให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน

องค์การยูเนสโกแสดงให้เห็นว่าการบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนในปี ๒๐๑๕ เป็นเรื่องเร่งด่วนท้าทาย เนื่องจากปัจจัยเศรษฐกิจโลกถดถอย ความขัดแย้งทางการเมืองและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในขณะเดียวกัน การเติบโตของอุปกรณ์เคลื่อนที่ในประเทศกำลังพัฒนาก็เป็นการเผชิญหน้ากับวิกฤตต่างๆ

องค์การยูเนสโกเชื่อว่าแนวโน้มนี้เป็นการสำรวจว่าเทคโนโลยีเคลื่อนที่ที่สามารถทำให้เกิดการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและความเท่าเทียมตามเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน องค์การยูเนสโกจึงได้บูรณาการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายในเรื่องเทคโนโลยีเคลื่อนที่เข้าในเรื่องการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และสอดคล้องกับหน้าที่หลักในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เสริมสร้างศักยภาพและอำนวยความสะดวกในการแบ่งปันความรู้

ในการประชุมดังกล่าว UNESCO ได้ยกตัวอย่างโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย (OTPC) จากเอกสารเรื่อง UNESCO Mobile Learning Policy Guideline โดยยกย่องระบบการศึกษาไทยที่มีเจตนารมณ์ทางการเมืองที่เด่นชัดในการนำแนวความคิดดังกล่าวสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะทางเศรษฐกิจ และทุกถิ่นได้มีโอกาสใช้แท็บเล็ตในการเผยแพร่ข้อมูลที่จำเป็นในการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในหมู่ครูและผู้เรียน การติดตามและประเมิน

สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ตกลงกับ UNESCO ในการติดตามและวิเคราะห์ห้บทเรียนจากการดำเนินงานการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของประเทศไทย เพื่อเผยแพร่และเชิญชวนให้ทุกประเทศพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายของ UNESCO ในฐานะหนึ่งในมาตรการเร่งด่วนเพื่อเร่งรัดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี ๒๕๕๘

ในการประชุมครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับคำตอบในเรื่องเทคโนโลยีเคลื่อนที่ว่าช่วยสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือของเด็กและผู้ใหญ่อย่างไร สนับสนุนครูให้พัฒนาวิชาชีพซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นอย่างไร สนับสนุนความเสมอภาคด้านการศึกษาและความเท่าเทียมของผู้เรียนโดยขยายโอกาสแก่เด็กหญิงและสตรีอย่างไร ระหว่างการประชุมมีนิทรรศการเกี่ยวกับพัฒนาการล่าสุดของเทคโนโลยีเคลื่อนที่และโครงการการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการด้วย

- **ผู้นำการศึกษาทั่ว ๓๐ ประเทศ ถกความเป็นไปได้ในการผสมผสานเทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**

เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ร่วมกับ GSMA ซึ่งเป็นสมาคมบริษัทโทรคมนาคม ๒๙ แห่งทั่วโลกได้เชิญรัฐมนตรี นักการเมือง และผู้กำหนดนโยบายการศึกษาชั้นนำจาก ๓๐ ประเทศทั่วโลกมาประชุม ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อพิจารณาและระดมความคิดเห็นตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพาเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา (Policy Guidelines for Mobile Learning) ที่ UNESCO ได้นำเสนอต่อที่ประชุมนักวิชาการในสัปดาห์ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพา (UNESCO Mobile Learning Week)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ที่ UNESCO รวบรวมจากประสบการณ์การนำโทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ตไปใช้ในการจัดการศึกษาของประเทศต่างๆ จำนวน ๑๔ ประเทศ รวมทั้งโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย คือ ภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศต่างๆ ควรร่วมมือกันผสมผสานเทคโนโลยีการสื่อสารแบบพกพาในกระบวนการเรียนรู้เพื่อเร่งรัดการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการขยายโอกาสและคุณภาพของผู้เรียนในทุกรูปแบบ การพิจารณาลงทุนในเทคโนโลยีการสื่อสารที่เป็นที่นิยมและเหมาะสมกับการใช้งาน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและหลากหลาย การพัฒนาทักษะครูในฐานะผู้อำนวยการการเรียนรู้ ฯลฯ ในการประชุมครั้งนี้ ภาคธุรกิจโทรคมนาคมได้ร่วมนำเสนอแนวคิดและรูปแบบการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการในประเทศต่างๆ ต่อที่ประชุมด้วย

สำหรับการเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน ที่ประชุมได้รับฟังและหารือถึงการเสริมสร้างความร่วมมือกับนานาชาติเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าว โดยมีความเห็นร่วมกันที่จะให้ UNESCO เป็นองค์กรประสานงานกลางในการเผยแพร่ความก้าวหน้าการดำเนินงานของประเทศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปแล้ว อาทิ ไทย ออสเตรเลีย ปากีสถาน และแอฟริกาใต้ รวมทั้งส่งเสริมโครงการวิจัยและพัฒนาในประเทศที่กำลังจะเริ่มดำเนินการ โดยเฉพาะการพัฒนาวิสัยทัศน์และกระบวนการกำหนดนโยบาย การผลิตและพัฒนาครู การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยเฉพาะการส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่ง UNESCO และ GSMA รับข้อเสนอแนะจากที่ประชุมและจะนำเสนอความก้าวหน้าในเว็บไซต์ด้านการศึกษาของ UNESCO เป็นระยะๆ ต่อไป

• การประชุมความร่วมมือด้านการศึกษากับองค์การยูเนสโก

เลขาธิการสภาการศึกษา ประชุมร่วมกับ Mr. David Atchoarena, Director of Division for Teacher Development and Higher Education และ Mr. Fengchun Miao : Programme Specialist, ICT in Education ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อร่วมมือด้านการศึกษากับองค์การยูเนสโกในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของประเทศไทย วิเคราะห์ระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยศึกษาในหัวข้อที่ประเทศไทยให้ความสนใจเพื่อเสนอแนะนโยบายด้านการศึกษา เช่น การประเมินภาพรวมระบบการศึกษา นโยบายเรื่องครู การพัฒนาความรู้ความสามารถครู หลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา การเสริมสร้างความสามารถของครู โอกาสทางการศึกษาของนักเรียน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศพร้อมอินเทอร์เน็ตไร้สาย ซึ่งเป็นความท้าทายต่อความเสมอภาคและคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังมีการหารือการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมตามข้อริเริ่มของเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ (Mr. Ban Ki Moon) ในเรื่อง Education First Initiative หรือ การศึกษาต้องมาก่อน เพื่อจัดทำบทวิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าเรียนของเด็กในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ความรับผิดชอบต่อสังคม ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องมาตรการจูงใจในการดำเนินการด้วย

• การประชุมการจัดทำรายงานการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทย (Two Decades of Thailand Commitments to Education for All)

เลขาธิการสภาการศึกษา ประชุมร่วมกับ Mr. Olav Seim, Director of EFA Global Partnership Team ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทยจากปฏิญญาจอมเทียนในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จนถึงปัจจุบันในแต่ละเป้าหมาย (Goal) และนโยบายรัฐบาลสมัยต่างๆ ที่สนับสนุนวาระสากลนี้ รวมทั้งการศึกษา วิเคราะห์ ประเมิน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต่างๆ ในประเทศไทยเพื่อแสดงให้เห็นความร่วมมือในภูมิภาค โดยจะจัดนิทรรศการ จัดทำวีดิทัศน์และจัดพิมพ์หนังสือ ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานของประเทศไทยโดยเฉพาะในความพยายามที่จะทำให้ประชาชนไทยอ่านออกเขียนได้ ซึ่งในเรื่องนี้ประเทศไทยได้รับคำชมเชยเป็นอย่างมากนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายแต่ละเป้าหมายให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังประชุมร่วมกับ Dr. Edem Adubra, Chief of Section, Secretariat of the International Task Force on Teachers for Education for All เรื่องการมีส่วนร่วมของประเทศไทยใน International Task Force on Teachers for Education for All เพื่อจัดทำข้อมูลสถานะของครูในประเทศไทยและการยกระดับมาตรฐานรองรับการเคลื่อนย้ายบุคลากร

• การประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก ครั้งที่ ๑๙๐

เลขาธิการสภาการศึกษา ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO ครั้งที่ ๑๙๐ (190 UNESCO Executive Board Meeting) โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

การประชุมครั้งนั้น ประเทศไทยได้แสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับคณะกรรมการว่าด้วยอนุสัญญาและข้อเสนอแนะ (The Committee on Conventions and Recommendations: CR) ในการส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชนตามขอบข่ายการดำเนินงานด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมศาสตร์และสื่อสารมวลชนของยูเนสโก รวมทั้งการจัดทำชุดเครื่องมือมาตรฐานการดำเนินงานเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาและข้อเสนอแนะต่างๆ ในกรอบงานของยูเนสโก

ในโอกาสเดียวกันนั้น เลขาธิการสภาการศึกษาได้ร่วมหารือกับ Mr. David Atchoarena ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาครูและนโยบายของยูเนสโก โดยแสดงความพร้อมของประเทศไทยที่จะร่วมมือกับสถาบันเพื่อการสถิติของยูเนสโก (UIS) จัดทำรายงานการประเมินผลด้านการศึกษาเพื่อปวงชนโลก ๒๐๑๒ (Global EFA Monitoring Report 2012) ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการกำหนดยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การดำเนินความร่วมมือกับองค์การยูเนสโกในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อสภา (Thailand Education Policy Review) และมติโลก รวมถึงการจัดทำรายงานตัวชี้วัดด้านการศึกษาโลก (World Education Indicators) แผนยุทธศาสตร์การศึกษาของเด็กปฐมวัย (Early Childhood Education Policy) การนำนโยบายการศึกษาเพื่อปวงชนไปสู่การปฏิบัติ (Education for All and Methodology of Implementation) และการจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาต้องมาก่อน (Education First Initiative)

นอกจากนี้ UNESCO ยังให้ความสนใจในอีกหลายเรื่อง อาทิ

- **Education First Initiative** เป็นข้อริเริ่มของ Mr. Ban Ki Moon เลขาธิการสหประชาชาติ ที่ได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมมือกับประเทศสมาชิกขององค์การ UNESCO ผลักดันการจัดการศึกษาสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) และเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน ภายในปี ๒๕๕๔ ภายใต้กรอบแผนงาน ๕ ปี ของสหประชาชาติ โดยเน้นองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง ๒) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ๓) การผลักดันการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของโลก และโดยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการส่งเสริมการรู้หนังสือผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชนซึ่งมีเครือข่ายมากกว่า ๗,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ จึงมีความพร้อมที่จะขยายกิจกรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนไปยังประเทศเพื่อนบ้านด้วย

- **Education for Peace and Sustainable Development** เป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์แบบองค์รวม ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสร้างสันติภาพของโลกและการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นการเข้าถึงความรู้และทักษะด้วยการใช้ความรู้เป็นฐาน เน้นการมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ให้ความสำคัญต่อแนวคิด ๔ เสาหลัก ในด้านการศึกษา ประกอบด้วย Learn to be, Learn to do, Learn to know and Learn to live together

● **การส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างสันติภาพ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน** เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์ สังคมและมนุษยศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในสาขาสมุทรศาสตร์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และน้ำจืด รวมถึงช่วยเหลือเรื่องการลดช่องว่างความรู้และเทคโนโลยี

● **วัฒนธรรม การสร้างสรรค์ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น** ยูเนสโกให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการพัฒนาสื่อ อันจะนำไปสู่สันติภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสังคมความรู้แบบองค์รวม นอกจากนี้ องค์การยูเนสโกยังได้แสวงหาความร่วมมือในการส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้สอดคล้องมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการดำเนินการตามปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ทั้งนี้ UNESCO ได้ชื่นชมประเทศไทย ๒ เรื่อง คือ การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Community Learning Centre : CLC) และความตั้งใจจริงของรัฐบาลไทยในการรณรงค์เรื่องการเรียนรู้หนังสือ (Literacy Campaign) ให้กับประชาชนไทย

● การประชุมจัดทำแผนการดำเนินงานพัฒนาครู (Teachers' Development Roadmap)

เลขาธิการสภาการศึกษาได้เข้าร่วมประชุมกับสมาชิกสหภาพแอฟริกา (African Union) จำนวน ๔๖ ประเทศ และประเทศสมาชิกองค์การ UNESCO อื่นๆ เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานพัฒนาครู (Teachers' Development Roadmap)

จากสาระสำคัญของแผนการดำเนินงานพัฒนาครู (Teachers' Development Roadmap) ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายหลัก (Goals) ไว้ ๖ ประการ ดังนี้

๑. คุณลักษณะมาตรฐานสำหรับครู

๒. การขยายการใช้การเรียนแบบเปิดและทางไกล เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและคุณภาพของการฝึกอบรมครู และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู

๓. การปรับปรุงวิธีการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อสะท้อนทักษะชีวิตและสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

๔. การบรรจุ แต่งตั้งครู และโยกย้ายด้วยความเป็นธรรม และมีมาตรฐาน

๕. การใช้ประโยชน์จากวิชาประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอน

๖. การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ และเพิ่มศักยภาพครู

นอกจากนั้น ที่ประชุมได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูของประเทศไทย ซึ่งจะได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันต่อไปในอนาคตด้วย

องค์การความร่วมมือและพัฒนากาทางเศรษฐกิจ (OECD)

การยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับชั้นโดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ และขจัดความไม่รู้หนังสือให้สิ้นไปจากสังคมไทย ถือเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและประเทศ ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้ร่วมมือกับ OECD และ UNESCO ในการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย เพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในประเทศให้สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และแผนประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน รวมถึงช่วยหน่วยงานด้านการศึกษาร่วมกันสร้างความเข้มแข็งของระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากร โดยเน้นเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของ PISA, O-Net, V-Net และตัวชี้วัดด้านการศึกษาระดับโลก โดยใช้ข้อมูลรายงานพื้นฐานของประเทศที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับคุณภาพและความเสมอภาคด้านการศึกษา รวมทั้งความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในประเทศและข้อมูลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานของประเทศ อาทิ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-Net) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นสูง (GAT/PAT/V-Net) หรือเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ รวมถึงข้อมูลจากองค์การระหว่างประเทศ อาทิ โครงการ World Education Indicators (WEI) โครงการประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และการอ่าน (PISA, TIMSS) หรือโครงการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน World Competitiveness Yearbook ของ IMD และ World Economic Forum เป็นต้น โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ ๑) ผลประเมินคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ใน PISA TIMSS ติด ๑ ใน ๒๐ ภายใน ๖ ปี ๒) ผลทดสอบระดับชาติเกินกว่าร้อยละ ๕๐ และ ๓) อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยดีขึ้น

สถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา ของประเทศไทยกับนานาชาติ

การศึกษาคือรากฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน
ดังนั้น ข้อมูลด้านการศึกษาก็เป็นข้อมูลที่สำคัญและ
จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ รวมถึงเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้วัด
การพัฒนาของประเทศในระดับสากล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ตระหนักถึงความ
สำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำสถิติและตัวชี้วัดทางการ
ศึกษาของประเทศไทย (Thailand Education Statistics and Indicators) โดยนำเสนอข้อมูลสถิติการ
วิเคราะห์สภาวะการณ์การศึกษาไทย อาทิ โอกาสในการเข้าเรียน คุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ
และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และนำเสนอเปรียบเทียบข้อมูลการศึกษาไทยกับนานาชาติ ในระดับโลกและระดับ
ภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก

ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานฯ ได้เตรียมการเพื่อจัดทำ Thailand Education
Indicators โดยประชุมร่วมกับ Mr. Hendrik Vander Pol, Director of UNESCO Institute for Statistics ณ สำนักงาน
ใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อดำเนินงานร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับองค์การยูเนสโกในการ
พัฒนาความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สถิติ รวมถึงการปรับฐานข้อมูล
ด้านสถิติการศึกษาของประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของการจัดการศึกษาในประเทศไทย
ไทยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพทางการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลได้ชัดเจนขึ้น คัดเลือกตัวชี้วัดระดับชาติ
และระดับสากลเพื่อจัดทำ Thailand Education
Indicators 2012 และสนับสนุนข้อมูล
ให้ World Education Indicators 2012 ด้วย

A group of children sitting on the floor, looking at a book together. The image is overlaid with a semi-transparent pink filter.

ก้าวต่อไป... ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษา
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย...สู่การวางหนังสือเด็ก

การดำเนินงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

การดำเนินงานนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของสำนักงานฯ คณะกรรมการสภาการศึกษาเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพิจารณาให้ความเห็นชอบสนับสนุนและผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากผลการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษาใน ๒ ครั้งที่ผ่านมา ได้มีการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่อนโยบายสำคัญ ๓ เรื่อง อันได้แก่ ๑) กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ๒) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และ ๓) (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามนโยบายรัฐบาล สาระโดยสรุปดังนี้

กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) สู่การปฏิบัติ ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอ ได้แก่ ๑) ให้มีการประสานความร่วมมือและจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เพื่อบรรจุกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ๒) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยประสานงาน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยทางการศึกษา และ ๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสร้างกลไกและช่องทางเผยแพร่ทุกรูปแบบ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ที่ประชุมเห็นชอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) โดยให้ดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะสั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และระยะยาวให้เตรียมยกร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ๑๕ ปี ควบคู่กันไป

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามนโยบายรัฐบาล ที่ประชุมเห็นชอบ การดำเนินงานจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ โดยให้รวบรวม ความคิดเห็นของที่ประชุมผนวกกับผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นใน ๔ ภูมิภาค และสรุป สาระเพื่อนำเสนอที่ประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ที่มีจำนวน ๑๒ คนะนั้น ได้มีการประชุม พิจารณาให้ความเห็นชอบตามนโยบาย และองค์ความรู้เบื้องต้น เพื่อนำเสนอสู่คณะกรรมการ สภาการศึกษาต่อไป ดังสาระโดยสรุปต่อไปนี้

อนุกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

ประธาน : นางพรนิภา ลิมปพยอม

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย ด้านการศึกษาของรัฐบาล	คณะกรรมการสภาการศึกษา มีมติเห็นชอบ แนวทางการขับเคลื่อนกรอบและทิศทางการวิจัย ทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) สู่การปฏิบัติ
(ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)	คณะกรรมการสภาการศึกษา มีมติเห็นชอบ การดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนการศึกษา แห่งชาติ โดยให้ดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะ สั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) และระยะยาวให้เตรียมยกร่างแผนการศึกษา แห่งชาติ ๑๕ ปี ควบคู่กันไป
(ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘	คณะกรรมการสภาการศึกษา มีมติเห็นชอบ การดำเนินงานจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘
กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	คณะรัฐมนตรีอนุมัติเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานขับเคลื่อน

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการบริหารและกระจายอำนาจทางการศึกษา
ประธาน : ศ.บุญทัน ดอกไธสง

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
(ร่าง) ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)	อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี
(ร่าง) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๑)	อยู่ระหว่างการนำเสนอกรมการสภาการศึกษา
(ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๑)	อยู่ระหว่างการนำเสนอกรมการสภาการศึกษา

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการสร้างระบบเพื่อแก้ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา
ประธาน : นายสมบัติ อุทัยสง

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
แนวทางการแก้ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา	อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา
ประธาน : นายวิชัย ตันติกุลานันท์

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
<p>(ร่าง) แนวทางการจัดทำคู่มือเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางการมอบอำนาจและการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก 2. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล และวิธีดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษา 3. ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) 	อยู่ระหว่างการนำเสนอกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็น และพิมพ์เอกสารเผยแพร่

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านติดตามและประเมินผลการศึกษา

ประธาน : นายสมนึก พิมลเสถียร

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
รายงานความก้าวหน้าการติดตามประเมินผลการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล ปี ๒๕๕๕	อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลจากภูมิภาคและนำมาประมวลผลสรุป
(ร่าง) ระบบการติดตามและประเมินผลการศึกษา	อยู่ระหว่างการปรับเอกสารให้สมบูรณ์

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการสร้างจิตสำนึก คุณธรรมและจริยธรรม

ประธาน : ศ.พิเศษทอง จันทรางศุ

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
หนังสือคุณธรรมเรื่อง การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดย ศาสตราจารย์ ดร.เชียนธีรวิทย์	ดำเนินการเผยแพร่เรียบร้อยแล้ว

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาครู

คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ประธาน : รศ.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
(ร่าง) รายงานบทวิเคราะห์สถานการณ์พัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน	อยู่ระหว่างการยกร่างกรอบและแนวทางการดำเนินงาน

อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

ประธาน : นายมินทร์ อิงค์ธเนศ

ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
กรอบและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อรับฟังความคิดเห็นในที่ประชุมยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

<p>อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพด้วย ระบบการสะสมประสบการณ์และการเรียนรู้ ประธาน : นางพรนิภา ลิมปพยอม</p> 	
ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
การพัฒนาอาชีพด้วยระบบการสะสมประสบการณ์และการเรียนรู้	อยู่ระหว่างการยกกว้างกรอบและแนวทางการดำเนินงาน
<p>อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาและเสริมสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ประธาน : นายกิตติศักดิ์ ศรีประเสริฐ</p> 	
ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
แนวทางการถอดบทเรียนองค์ความรู้จาก Constructionism เพื่อจัดทำรูปแบบนำร่อง	อยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารเผยแพร่
<p>อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา ประธาน : นางเยาวเรศ ชินวัตร</p> 	
ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
(ร่าง) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)	อยู่ระหว่างการปรับ (ร่าง) แผนฯ ให้สมบูรณ์
<p>อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ประธาน : นายอนุสรณ์ ธรรมใจ</p> 	
ประเด็นสำคัญ	ความก้าวหน้า
กรอบและแนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย...

สู่การวางหนังสือเด็ก

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนามนุษย์ในทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และคุณธรรมที่เต็มเปี่ยมไปด้วยศักยภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต และได้ประกาศนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ โดยเฉพาะการกำหนดให้เร่งรัดให้เด็กปฐมวัย ตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคนได้รับการพัฒนา รอบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิด การปฏิบัติและขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นรูปธรรม

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยร่วมมือกับ ๗ หน่วยงานหลักคือ ๑) องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓) กระทรวงสาธารณสุข ๔) กระทรวงมหาดไทย ๕) กระทรวงแรงงาน ๖) กระทรวงวัฒนธรรม และ ๗) กระทรวงยุติธรรม รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นรูปธรรม

แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) เด็กทุกคนได้รับบริการในการพัฒนาเต็มศักยภาพ
- ๒) ใจโอดีกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๓) การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
- ๔) กลไกการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งพัฒนาเด็ก พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ด้วยกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน เป็นการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นเยาวชนไทย ให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ เป็นคนดีและคนเก่งของสังคมในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการอ่าน ที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ กำหนดให้วันที่ ๒ เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี “**พระผู้ทรงเป็นนักอ่านและนักเขียน**” เป็นวันหนังสือเด็กแห่งชาติ

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานฯ ได้จัดให้มีคาราวานส่งเสริมเด็กไทยให้รักการอ่านใน ๑๒ จังหวัด ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เหนือจรดใต้ ตะวันออกจรดตะวันตก ในระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๕๖ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังได้ดำเนินการหาแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลเด็กแรกเกิด - ๖ ปี อีกด้วย

สัมพันธภาพ...

สู่การพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน

- มิติการพัฒนาองค์การ
- วัฒนธรรมและการแบ่งปันสู่สังคม

มิตินาถการพัฒนาองค์กร

การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญ คือ “สัมพันธภาพ” ของคนในองค์กร ดังนั้น การรับรู้ และสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด อันจะนำไปให้องค์กร มีเป้าหมายในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดทิศทางแบบบูรณาการ

สำนักงานฯ ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้มีการ ประชุมกรรมการเดือนละ ๒ ครั้ง เพื่อให้บุคลากรทุกระดับได้รับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานฯ รวมถึง การผลักดันและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภายใน

จากหลักการข้างต้น สำนักงานฯ ได้ดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรโดยยึดหลักการพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถ เพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ทรงความรู้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น สำนักงานฯ จึงได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่เพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของสำนักงานฯ ใน ๔ ภูมิภาค ดังนี้

- **ภาคเหนือ** : จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ – วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** : จังหวัดนครราชสีมา ในระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๖

- **ภาคใต้** : จังหวัดภูเก็ต ในระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๖

- **ภาคกลาง** : จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖

การดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้จักชะประสบการณ์ให้กับตัวบุคลากรแล้ว ยังเป็นการเปิดมุมมองการรับและการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ สร้างความพร้อมให้

กับตนเอง และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับ
ทีมงานและหน่วยงาน ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มุมมองความคิดเห็นบนสถานการณ์
ต่างๆ ร่วมกัน ทำให้เห็นถึงเทคนิควิธีการในการนำมาปรับใช้
หรือการแก้ไขปัญหาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน
อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะของข้าราชการให้เป็น
ทั้งคนเก่งและคนดีต่อไป

ในแต่ละภูมิภาค มีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านการ
ศึกษาของภูมิภาคต่างๆ การใช้ทักษะชีวิต การดำเนินชีวิตด้วยความ
เป็นข้าราชการ ฯลฯ สำหรับกิจกรรมในแต่ละภูมิภาคเน้นการให้
ความรู้ตามบริบทพื้นที่ ดังนั้น เพื่อให้การเดินทางไปปฏิบัติกา
รในพื้นที่แต่ละครั้งก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกิดการเรียนรู้จาก
การปฏิบัติจริง (Authentic Learning) สำนักงานฯ ได้แบ่งกิจกรรมกลุ่ม
เป็น ๒ กลุ่ม คือ กิจกรรมการเรียนรู้แหล่งธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์และการผจญภัย และกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งธรรมชาติและ
ศิลปวัฒนธรรม เพื่อเชื่อมโยงนโยบายและแผนการศึกษา กับศิลปะ
และวัฒนธรรม อาทิ การเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์
โบราณสถาน เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม

อุปสรรคและความยากลำบากในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แหล่ง
ธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการผจญภัย ล้วนมีความแตกต่างจากการ
ปฏิบัติงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน อุปสรรคต่างๆ ที่ได้สัมผัสระหว่างการ
ปฏิบัติกิจกรรมทำให้ทุกคนได้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
มีการทำงานเป็นทีม การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในแต่ละขั้นตอน
ของกิจกรรมทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากการทำกิจกรรม โดยผลที่ได้จากการเรียนรู้
ในสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงในครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง
ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในระยะต่อไป

สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวของประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของชาติพันธุ์ มีการตามหว่านรอย ความสำคัญ และความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังทำให้บุคลากรได้พบเห็นวิถีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบโรงเรียน นอกกระบบโรงเรียน (โรงเรียนพระปริยัติธรรม) และมูลนิธิการกุศลที่ดำเนินงานเพื่อเด็กยากไร้ เด็กที่ประสบภัยจากสึนามิ และที่สำคัญทำให้ทุกคนเกิดความภาคภูมิใจว่า ตนเองเป็นหนึ่งในผู้สร้างโอกาสให้เด็ก ๆ เหล่านั้นได้ “อ้มท้อง อ้มใจ และอ้มสมอง” ด้วยอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค ตุ๊กตา ของเล่น และหนังสือต่าง ๆ ที่ ชาวสภศ.ได้นำไปมอบให้

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการพัฒนาสมรรถนะกับบุคลากรของสำนักงานฯ ในภาพรวมมีดังนี้

๑) เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย (Ethnic tourism) เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างสำนึกที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน

๒) สร้างระบบการทำงานเป็นทีมมากขึ้น เกิดภาพความทรงจำที่ดียิ่งร่วมกัน

๓) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ก่อให้เกิดมุมมองใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์เปิดกว้างขึ้น ไม่ยึดติดกับกรอบเดิมๆ สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการจัดทำนโยบาย แผน และข้อเสนอแนะด้านการศึกษาที่เข้าถึงชีวิตและข้อจำกัดของคน และที่สำคัญสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๔) เกิดการแบ่งปันสู่สังคม สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม โดยสอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิต

- ภาคเหนือ

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ครอบคลุมพื้นที่หลายอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อำเภอเมือง แม่แตง แม่แตง จอมทอง สันทราย และสันกำแพง เริ่มตั้งแต่การไปไหว้พระ ณ วัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร วัดเจ็ดยอด การไปบริจาคอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค ให้กับโรงเรียนบ้านป่าเหมือด อำเภอสันทราย ชมการสาธิตอาหารพื้นเมือง และการทำศิลปะ หัตถกรรม ณ ศูนย์ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านต้นไฉ้ อำเภอสันกำแพง การทำกิจกรรมเก็บขยะในป่าปลูกต้นไม้ ล่องแพ รวมถึงการศึกษาเส้นทางธรรมชาติลำน้ำแม่แตง กว๊านแม่ป่าน และที่สำคัญได้ไปทัศนศึกษาการปลูกและดูแลต้นไม้ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตำบลแม่เหียะ อำเภอหางดง และศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ป่าหลายเผ่าพันธุ์ ณ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีด้วย

• ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

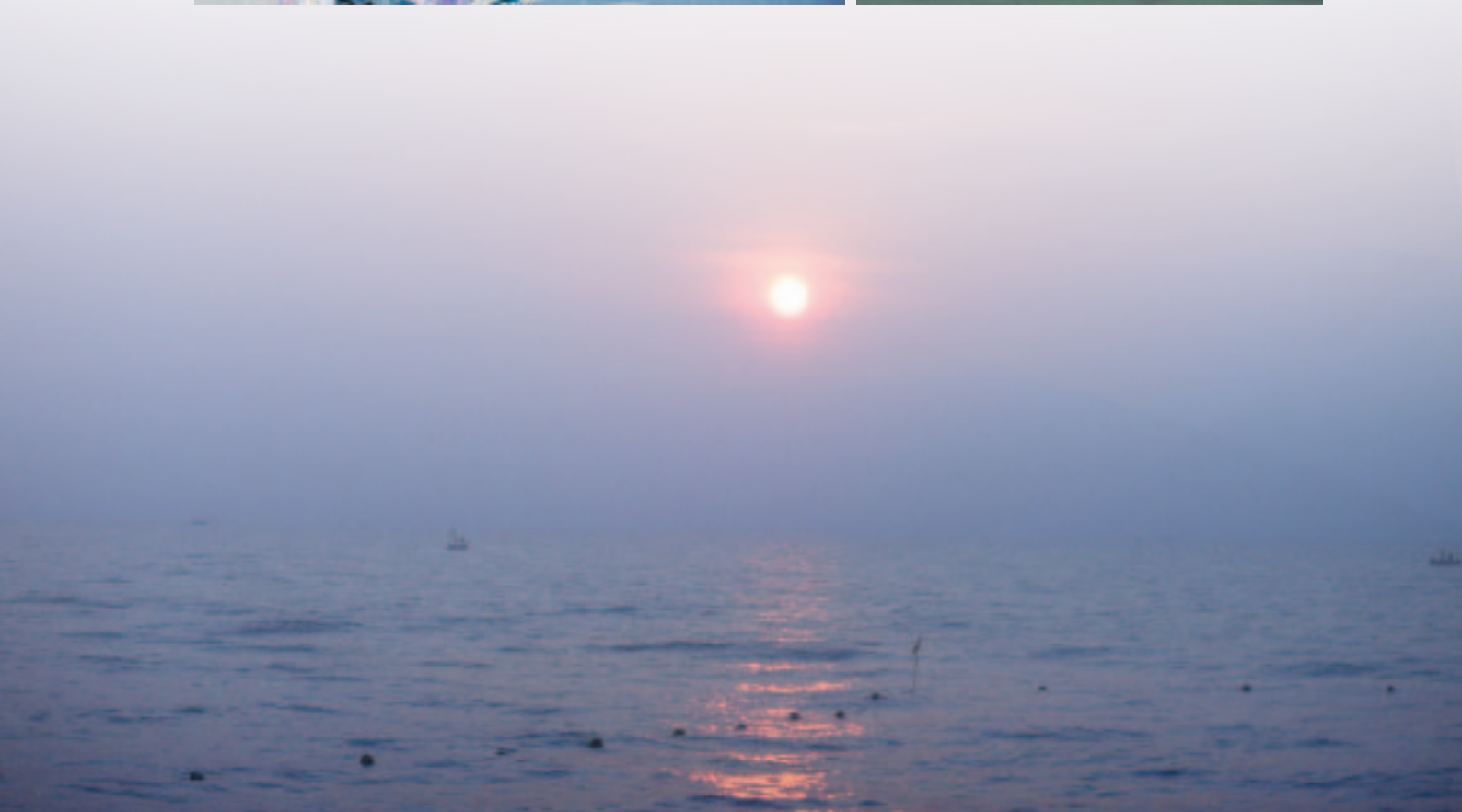
คณะผู้บริหารข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เยี่ยมชมและศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา โดยมีนายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ผู้อำนวยการฯ ให้การต้อนรับและนำเสนอผลงานการจัดการเรียนการสอนและจัดแสดงสิ่งประดิษฐ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาให้ชม

นอกจากนี้ มีการศึกษาเส้นทางธรรมชาติ ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผากล้วยไม้ น้ำตกเหวสุวัต น้ำตกเหวนรก รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์จากโบราณสถาน การตามหาร่องรอยทางอารยธรรมตั้งแต่สมัยทวารวดีจนถึงสมัยลพบุรี ณ ปราสาทหินพิมาย รวมทั้งมีการเดินทางไปมอบสิ่งของให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนด้วย

• ภาคใต้

จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีวัฒนธรรมสืบทอด ๓ วัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมของชาวพุทธ วัฒนธรรมของชาวมุสลิม และวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเล ดังนั้นในการเดินทางครั้งนี้ได้มีการศึกษาดูงาน ณ พิพิธภัณฑ์ไทยห้ววัดหลวงพ่อแช่ม วัดพระทอง และได้ไปเยี่ยมชมแหล่งการเรียนรู้ที่ผสมผสานมิติการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ สยามนิรมิต ภูเก็ต พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำภูเก็ต เกาะราชา เกาะเฮ รวมถึงเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กกำพร้าที่มูลนิธิบ้านตะวันฉายด้วย

จากนั้นทั้ง ๒ กลุ่มได้ร่วมกันทำกิจกรรมชายหาด
ในการเสริมสร้างองค์ความรู้เครือข่ายกับ ๒ หน่วยงาน
คือ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต
และสถานีตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตด้วย

- ภาคกลาง

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดที่มีประวัติมายาวนาน มีพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ที่ประทับอยู่ที่จังหวัดนี้ ในการศึกษาดูงานครั้งนี้ เน้นเรื่องความสำคัญทางประวัติศาสตร์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยศึกษาดูงาน ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร พระราชวังพระนครคีรี (เขาวัง) พระราชวังบ้านปืน และวัดเกาะแก้ว รวมถึงการศึกษาเส้นทางธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ถ้าพระยานคร เป็นต้น

นอกจากการพัฒนาองค์กรแล้ว สำนักงานฯ ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความโปร่งใสภายในหน่วยงาน โดยดำเนินภารกิจให้สอดคล้องกับทิศทางดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับมอบโล่รางวัลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๕๔ จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามขอบในวงราชการ (ป.ป.ช.) นับเป็น ๑ ใน ๔๕ หน่วยงานของรัฐที่ได้รับรางวัลในปีนี้

วัฒนธรรมและ การแบ่งปันสู่สังคม

วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน ขณะเดียวกันสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ก็มีวัฒนธรรมขององค์การ โดยเฉพาะวัฒนธรรมในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีอันงดงาม เรื่องจิตสาธารณะและการแบ่งปันสู่สังคม ดังจะเห็นได้จากกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ...

• กฐินพระราชทานประจำปี ๒๕๕๕ ณ วัดศรีสุทธาวาส จังหวัดเลย

๒๔ พ.ย. ๒๕๕๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำโดย ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ เลขาธิการสภาการศึกษา นำกฐินพระราชทานถวาย ณ วัดศรีสุทธาวาส (วัดเลยหลง) ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย รวมยอดกฐินพระราชทาน ๑,๒๖๒,๔๒๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนหกหมื่นสองพันสี่ร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

โอกาสนี้ เลขาธิการสภาการศึกษาพร้อมผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ กศน.จ.เลย และประชาชน ได้ร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ บริเวณโดยรอบวัด อาทิ มอบทุนการศึกษา ปลูกต้นไม้ กวาดลานวัด

• วันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดพิธีบวงสรวงพระภูมิ
ชัยมงคลและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เนื่องในโอกาส
วันคล้ายวันสถาปนาปีที่ ๕๔ มีพระมหาราชครูพิธีศรีสุสุทธิคุณ เป็นผู้ประกอบพิธี โดยมี
ผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ร่วมในพิธีเพื่อความ เป็นสวัสดิ์มงคล

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ข้าราชการ สกศ. ได้ร่วมทำบุญใส่บาตร เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานฯ ปีที่ ๕๔ ณ บริเวณหน้าสำนักงานฯ ถนนสุขุขทัย จากนั้น เวลา ๑๐.๓๐ น. เลขานุการสภาการศึกษาเป็นประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ โดยมีเจ้าประคุณ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร เป็นองค์ประธาน โดยมีผู้บริหารร่วมถวายภัตตาหารเพล และจุดปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนา

นอกเหนือจากงานวิชาการและงานพัฒนานุเคราะห์แล้ว สำนักงานฯ ยังให้ความสำคัญกับการสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยจัดกิจกรรมลงพื้นที่ปฏิบัติการใน ๔ ภูมิภาค เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานฯ ได้ร่วมทำกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในพื้นที่ สร้างจิตสำนึก และร่วมกันสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

การปฏิบัติการในพื้นที่ครั้งนี้ สำนักงานฯ ได้สืบสาน
วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น มีการบำเพ็ญประโยชน์ รวมถึง
การแบ่งปันสู่สังคมด้วย อาทิ

• ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่

- มอบเงิน ข้าวสาร อาหารแห้ง และอุปกรณ์การเรียน
ให้กับโรงเรียนบ้านป่าเหมือด อำเภอสันทราย
- ชมการสาธิตอาหารพื้นเมือง และการทำศิลปะ
หัตถกรรม ณ ศูนย์ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านต้นไฉก
- เก็บขยะในป่า

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดนครราชสีมา

- มอบสิ่งของให้กับโรงเรียนบ้านเนินปราสาท
- ชมการสาธิตประเพณีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งเกิดจากแนวคิดการรับขวัญทหารที่กลับจากสงครามโลกครั้งที่สอง ต่อมาได้สืบทอดมาเป็นพิธีบายศรีสู่ขวัญสำหรับลูกหลานในหมู่บ้านที่กลับมาเยี่ยมบ้าน

ภาคใต้ ณ จังหวัดภูเก็ต

- เลี้ยงอาหารกลางวันเด็กกำพร้าที่มูลนิธิบ้านตะวันฉาย
- เรียนรู้วัฒนธรรมของชาวพุทธ ณ วัดพระผุด และ วัดฉลอง
- เรียนรู้วัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเล ณ พิพิธภัณฑ์ไทยหัว

• ภาคกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิตของคนทำน้ำตาลโตนด
- เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมสมัยกรุงศรีอยุธยาที่สืบทอดมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์

ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ นั้น บุคลากรของสำนักงานฯ ต่างรู้สึกภาคภูมิใจกับการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีส่วนช่วยสร้างกิจกรรมที่ดี และเป็นประโยชน์ให้กับสังคมด้วย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- เลขาธิการสภาการศึกษา
- รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ)
- รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน)
- ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
- ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

บรรณาธิการและเรียบเรียง

- รุจิรา สุนทรีรัตน์

ภาพประกอบ

- สุภสิทธิ์ ภูักดี
- สุภาชัย พันธุ์เดช

สนับสนุนข้อมูลโดย

- สุวรรณา สุวรรณประภาพร
- รุ่งตะวัน งามจิตอนันต์
- อุไรวรรณ พันธสุจริต
- ณิชฎูฉิ อ่าวสกุล
- วิวิธ ตาแก้ว
- จิรา วงศ์เหลือง
- คำรณ ราชภักดี
- ทศน์วลัย เนียมมบุผา
- ดวงดาว ศิลาอาศน์
- ศิริพร ศรีพันธุ์
- ณิชฎวลัญชน รั้งสิตราวพร

